

T.B.M.M. TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 51

78 inci Birleşim
16 . 4 . 1998 Perşembe

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	3
II. – GELEN KÂĞITLAR	5
III. – YOKLAMALAR	8,47
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	10
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	10
1. – Bulgaristan'a gidecek olan Devlet Bakanı Işın Çelebi'ye, dönüştüne kadar, Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1418)	10:11
2. – Anayasa Komisyonu Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş olan 22 Ocak 1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Değişiklik Yapılmasına Dair (1/747) Sayılı Kanun Tasarısının Anayasa Komisyonuna havale edilmesine ilişkin tezkeresi (3/1419)	11
3. – Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının komisyonlarına havale edilmiş bulunan (1/747) sayılı kanun tasarısının esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilmesinin uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1420)	11:12
4. – Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın Gürcistan'a yaptığı resmî ziyarete katılması uygun görülen milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1421)	12:13

V. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

13,29

A) ÖNGÖRÜŞMELER

13,29

1. – Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlaka Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı, Dışişleri Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Eski Başbakan Tansu Çiller Hakkında Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi (9/16)

13:14,29:42

VI. – USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

14

1. – Daha önce karara bağlanmış bir soruşturma önergesiyle aynı içerikte olduğu öne sürülen bir diğer soruşturma önergesinin, daha sonraki bir tarihte işleme konulmasına hukuken imkân bulunup bulunmadığı hakkında

14:29

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

42,48

1. – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232).

42

2. – Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338)

42

3. – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553)

42:43

4. – Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30)

43:47,48:56

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş, Kurban Bayramına ve kurban derilerinin toplanmasına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Ege tütün piyasasında tüccar tarafından alınan tütünlerin paralarının zamanında ödenmemesine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Eyüp Aşık;

İzmir Milletvekili Aydın Güven Gürkan'ın, Türkiye Ekonomisinin geçtiğimiz yılki büyüme hızıyla ilgili olarak yapılan açıklamalara ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Işın Çelebi,

Cevap verdiler.

Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm,

Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Kadın Sorunlarını Araştırma,

Komisyonu üyeliklerinden çekildiklerine ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Anayasa Komisyonunda açık bulunan üyeliğe, Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu, DSP Grubunca,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda açık bulunan üyeliğe, Adıyaman Milletvekili Mahmut Bozkurt,

(10/219) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliğe de, Iğdır Milletvekili Şamil Ayrım,

ANAP Grubunca,

Aday gösterilerek seçildiler.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının :

1 inci sırasında bulunan (6/790),

2 nci sırasında bulunan (6/791),

3 üncü sırasında bulunan (6/793),

4 üncü sırasında bulunan (6/794),

5 inci sırasında bulunan (6/796),

8 inci sırasında bulunan (6/799),

9 uncu sırasında bulunan (6/800),

11 inci sırasında bulunan (6/802),

Esas numaralı sözlü sorular, ilgili bakanlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi;

6 ncı sırasında bulunan (6/797),

16 ncı sırasında bulunan (6/809),

Esas numaralı sözlü sorulara, Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk,

10 uncu sırasında bulunan (6/801),

17 nci sırasında bulunan (6/810),

18 inci sırasında bulunan (6/811),

Esas numaralı sözlü sorulara, Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay,

12 nci sırasında bulunan (6/803),

14 üncü sırasında bulunan (6/805),

15 inci sırasında bulunan (6/806),

Esas numaralı sözlü sorulara, Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy,

13 üncü sırada bulunan (6/804) esas numaralı sözlü soruya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan,

Cevap verdiler;

7 nci sırasında bulunan (6/798) esas numaralı sözlü soruya, Devlet Bakanı Metin Gürdere cevap verdi; soru sahibi de cevaba karşı görüşlerini açıkladı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

1 inci sırasında bulunan 132,

2 nci sırasında bulunan 232,

4 üncü sırasında bulunan 553,

Sıra sayılı kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından,

3 üncü sırasında bulunan ve Hükümetçe Komisyona geri alınan 338 sıra sayılı kanun teklifi de, Komisyondan gelmediğinden,

Ertelendi;

5 inci sırasında bulunan, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/385) (S. Sayılı : 30) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, 1 inci maddesi okundu.

Alınan karar gereğince, eski Başbakan Tansu Çiller hakkındaki (9/16) esas numaralı Meclis soruşturması önergesi ile kanun tasarısı ve tekliflerinin sırasıyla görüşmek için, 16 Nisan 1998 Perşembe günü saat 15:00'te toplanmak üzere, birleşime 18:57'de son verildi.

Hasan Korkmazcan

Başkanvekili

Ahmet Derin

Kütahya

Kâtip Üye

Mehmet Korkmaz

Kütahya

Kâtip Üye

II. – GELEN KAĞITLAR**16 . 4 . 1998 PERŞEMBE****Sözlü Soru Önergeleri**

1. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Uğur Mumcu suikastine adı karışan bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/947) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
2. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Uğur Mumcu Cinayetini Araştırma Komisyonunda ifade veren iki itirafçıya ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/948) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
3. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Çankaya Belediyesi'nin Kurban Bayramında Türk Hava Kurumuna araç ve personel tahsis ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/949) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
4. – Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminalinde meydana gelen bir kazaya ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/950) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.4.1998)

Yazılı Soru Önergeleri

1. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'ne ait iki doze-rin Rize'ye gönderilmesinin nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4792) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
2. – Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, İnfaz koruma memurlarının özlük haklarına ve hükümlülerin sorunlarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/4793) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
3. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Kalkınma Bankası'nın ilan panosuna asılan İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne ait basın bültenine ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Salih Yıldırım) yazılı soru önergesi (7/4794) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
4. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, TRT'nin gazete ilanlarına ilişkin Devlet Bakanından (Cavit Kavak) yazılı soru önergesi (7/4795) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.4.1998)
5. – Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, soruşturma izni talep edilip izin verilmeyen belediye başkanı ve personeli olup olmadığına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4796) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.4.1998)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, göç yolu ile gelen, iltica eden ve vatandaşlığa geçenlere götürülecek hizmetlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4461)
2. – Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'ün, kılık kıyafet genelgesine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4519)
3. – Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Ceylanpınar-Kızıltepe yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/4521)
4. – Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Mardin'deki okulların öğretmen, onarım ve araç-gereç ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4522)
5. – Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, İlahiyat Fakültesi mezunlarının öğretmenliğe alınmamasının nedenine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4523)

6. – Ankara Milletvekili Ömer Faruk Ekinci'nin, İlahiyat Fakültesi mezunlarının öğretmenliğe alınmamasına ve ilköğretim okulu sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4526)

7. – Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, İSKİ Eski Genel Müdürü Ergun Göknel tarafından SHP'ye para aktarıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4527)

8. – Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, başörtülü öğrencilere yapılan uygulamalara ilişkin Devlet Bakanından (Işıl Saygın) yazılı soru önergesi (7/4528)

9. – Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, basın kuruluşlarına verilen teşvik ve kredilere ilişkin Devlet Bakanından (Güneş Taner) yazılı soru önergesi (7/4532)

10. – Adana Milletvekili Orhan Kavuncu'nun, sınır dışı edilen bir mülteciye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4536)

11. – Kastamonu Milletvekili Haluk Yıldız'ın, Kastamonu İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamına alınmamasının nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi.(7/4537)

12. – Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli İlinin köylerine götürülecek hizmetlere ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/4540)

13. – Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, sekiz yıllık temel eğitime katkı amacıyla toplanan paralara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4541)

14. – Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli İlinde yapılacak eğitim yatırımlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4542)

15. – Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli'deki sulama projeleri ve gölet inşaatlarına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/4543)

16. – Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, eğitime katkı payı uygulamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4546)

17. – Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, çam ağaçlarına zarar veren keseli kurtla mücadele çalışmalarına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/4548)

18. – Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, 1998 yatırım programında Giresun'a yer verilmemesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4550)

19. – Kars Milletvekili Y.Selahattin Beyribey'in, Kars İlinde su ve yolu olmayan köyler ile Kağızman Tomruktaş Köyünün yol ve köprü ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/4551)

20. – Kastamonu Milletvekili Haluk Yıldız'ın, Emlakbank tarafından usulsüz kredi verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından (Refaidin Şahin) yazılı soru önergesi. (7/4557)

21. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Osmaniye Milli Eğitim Müdür Yardımcısının sarhoş bir şekilde Kız Öğrenci Yurduna baskın düzenlediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4559)

22. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Revizyon Planı'na ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi.(7/4562)

23. – Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, toptan ve tüketici fiyat endekslerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4564)

24. – Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, Kosova'daki çatışmalara ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4565)

25. – İçel Milletvekili D.Fikri Sağlar'ın, Azerbaycan'daki darbe girişimiyle ilgili iddialara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4567)
26. – Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Emlakbank Genel Müdürlüğüne atanan kişiye ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi.(7/4568)
27. – Samsun Milletvekili Muşa Uzunkaya'nın, başörtüsü genelgesine ve Ankara İl Milli Eğitim Müdürü hakkındaki bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4570)
28. – Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır'ın, Trabzon'un 4325 Sayılı Kanun kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4571)
- 29.-Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Papalığın Türkiye'de misyonerlik faaliyetinde bulunup bulunmadığına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4572)
30. – İçel Milletvekili D.Fikri Sağlar'ın, ulaşım politikasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4574)
31. – Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, DIşBANK'ın LAPIS Grubuna yasa dışı yollarla satıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından (Güneş Taner) yazılı soru önergesi (7/4575)
32. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, uçak alımı ihalesinde yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4576)
33. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, sekiz yıllık kesintisiz temel eğitim uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4578)
34. – Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya Ereğli Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/4582)
35. – Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, şeker fiyatlarına yapılan zamlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/4583)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 15.00****16 Nisan 1998 Perşembe****BAŞKAN : Başkanvekili Hasan KORKMAZCAN****KÂTİP ÜYELER : Haluk YILDIZ (Kastamonu), Mehmet KORKMAZ (Kütahya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 78 inci Birleşimini açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; sayın milletvekillerinin, salonda bulduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Yoklamaya başlandı)

Ahmet Küçük?.. Yok.

Nevfel Şahin?..

(Konya Milletvekili Ali Günaydın ile Sivas Milletvekili Tahsin Irmak arasında karşılıklı konuşmalar)

(ANAP ve DYP milletvekillerinin ayağa kalkmaları, itişmeler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, herkes yerine otursun... İdare Amiri arkadaşlarım, salonda sükûneti sağlayın...

(Adana Milletvekili Uğur Aksöz ile Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un birbirlerini itmeleri)

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Ne oluyor!.. Ne oluyor!..

BAŞKAN – Sayın Bedük...

Herkes yerine otursun değerli arkadaşlarım... Yerinize oturun... Bakın, olay çıkaran arkadaşları dışarı atarım... (Gürültüler)

Yerinize oturun lütfen... İdare Amirleri... Herkes yerine otursun... Olay çıkaranların hepsini dışarı atarım... Herkes yerine otursun efendim...

Sayın Ekinci, yardımcı olun lütfen...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Bu Meclise, Anayasaya aykırı bir konuyu getiremezsiniz. Bu Meclis...

BAŞKAN – Sayın Ekinci, yardımcı olun lütfen... Bu böyle tartışılmaz Sayın Ekinci...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Anayasadışı, hukukdışı... (Gürültüler)

BAŞKAN – Bu böyle tartışılmaz, onun tartışılacağı zaman var. Şimdi, ben yoklama yapıyorum. Yerinize oturun bir kere...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) – Ayıp denen bir şey var... Sayın Başkan, burada, Bakanlık yapmış milletvekili "kudurmuş" diyemez... Terbiyesizliğin en büyüğünü yapıyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, herkes kendi sırasında otursun; grupların mensupları kendi sıralarında otursun lütfen... Yerinize geçin lütfen... Herkes kendi yerine otursun...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) – Sayın Başkan, burada, Bakanlık yapmış milletvekili "kudurmuş" diyemez... Terbiyesizliğin en büyüğünü yapıyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bunları tespit ederiz, gereğini yaparız; ama, ben neyin ceyan ettiğini anlayamıyorum; sükûneti sağlarsanız, onu da tespit edeceğim...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Neyin cereyan ettiğini en iyi bilen sensin.

BAŞKAN – Tabî efendim...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Buraya, Anayasadışı, hukukdışı, gelenek dışı bir şeyi getiremezsiniz...

BAŞKAN – Sayın Ekinci, bunun tartışma usulü bu değil efendim, onu, ayrıca tartışacağız. Lütfen, şimdi sükûneti sağlayın...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Reddedilmiş bir soruşturmayı getirir burada konuşursanız ve burayı, Yüce Meclisi, Anayasadışı, hukukdışı ve geçmişe dayalı olmayan bir şekilde yaparsanız, hepimiz...

BAŞKAN – Bunların hiçbirisi, bizim, meseleyi usulüne uygun tartışmamıza mâni değildir. Arkadaşlarımın, , evvela, yoklamayı sükûnetle...

İRFETTİN AKAR (Muğla) – Hangi usulden bahsediyorsunuz; böyle usul mü olur?! (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Yürür... (Karşılıklı konuşmalar)

Değerli arkadaşlarım, yerinden, karşı sıralara söz atmak yok. Herkes yerinde otursun; grupların kendilerine ayrılmış yerleri var. İdare Amiri arkadaşlarımın da buna dikkat etmelerini rica ediyorum.

Yoklamaya, Çanakkale İlinden devam ediyoruz... (DYP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Ne yapıyorsunuz?!. Benim yoklama yapmama nasıl mâni olursunuz... (DYP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Değerli arkadaşlarım, bu Grubun... (DYP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Müsaade buyurun... Bir dakika...

Bu Grubun yöneticileri vardır. Eğer, bu Grubun yöneticilerini meşru yönetici olarak kabul ediyorsanız, ne söyleyeceğinizi onlar bir söylesinler, tespit edeyim, ne istiyorsunuz?

Sayın Bedük, Grubunuz ne istiyor bu davranışıyla; onu bana açıklayın lütfen.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Grubuma...

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Anayasadışı... (DYP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade buyurun, Grup Başkanvekiliniz konuşuyor...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Grubuma müdahale eden diğer bir siyasî partiden bir milletvekili arkadaşımın müdahalesinden sonra, bizim arkadaşlarımız tepkiyi koydular; ama, siz, doğrudan doğruya bize dönerek "çıkartırım sizi" dediniz. Bunu söylemeye hakkınız yoktur. (DYP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bedük, müsaade buyurun efendim... Sayın Bedük, müsaade buyurun...

Değerli arkadaşlarım, herhalde tutanaklara baktığımız zaman da göreceksiniz, ben, burada "olay çıkaranları dışarı çıkarırım" dedim; Doğru Yol Partisi Grubuna ait değildir; kim olursa olsun!.. (DYP sıralarından gürültüler)

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, bize bakarak söyledin onu.

BAŞKAN – Kim olursa olsun...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Olay çıkaran onlar!..

BAŞKAN – Kim olursa olsun, olay çıkaranlarla ilgili İttüzüğün hükümlerini uygulayım. O konuda müsterih olun lütfen...

TURHAN GÜVEN (İçel) – O zaman, bu tarafa değil de olay çıkaranlara bakın.

BAŞKAN – Efendim, ben, hadiseyi, ancak, bir arkadaşımın arkadan gelerek bir kişi şunları söyledi dediğinde anlayabiliyorum. Bu gürültüden olayı tespit etmek mümkün mü?! Sükûnet olursa, hiç kimse olay da çıkaramaz, İttüzüğün dışında hareket edemez de... (DYP sıralarından gürültüler)

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yoklama sırasındaşiz şimdi; yapılacak itirazın zamanı var Sayın Ekinci.

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Hukukdışı...

BAŞKAN – Zamanı var efendim onun... Lütfen, yerinize oturun şimdi.

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Ama burada müdahale edenler var.

BAŞKAN – Hiç kimse müdahale etmiyor. İdare Amirleri görev başında.

Değerli arkadaşlarım, bu arada, Genel Kurul salonuna arkadaşlarımızın katılımları tamamlanmış olduğu için, yoklamaya devam etmiyorum. Çoğunluğun olduğu görülmüyor; herhangi bir itiraz da yok. Başkanlığın tereddütü de- çoğunluk konusunda- kalmamıştır.

Toplantı yetersayımız vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Çumhurbaşkanlığı...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, bir gruptan, bizim grubumuza dönerek "kudurmuşlar" diye bir kelime kullanıldı. (DYP sıralarından "özür dilesin, tutanaklardan çıksın" sesleri) Bu, tutanaktan çıkmadığı sürece Sayın Başkanın bu oturumu devam ettirmemesi gerekir. Hiçbir parlamenterin, bir diğer parlamentere, bu çatı altında, bu mukaddes çatı altında, gruba doğrudan doğruya dönerek "kudurmuşlar" kelimesini kullanmaya hakkı yoktur. İade etmek durumundayız. Lütfen, düzeltsinler ve bunu tutanaklardan takip edin.

BAŞKAN – Sayın Bedük, konuyu biraz önce de ifade ettim...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – O kelimeyi çıkarmanız lazım tutanaktan Sayın Başkan.

BAŞKAN – Grubunuza mensup bir arkadaşımızın ifadeleriyle, Doğru Yol Partisi Grubuna yönelik olarak, İttüzüğe uygun olmayan bir elfaz sarf edilmişse, onun gereğini yapacağım. Bu birleşim içerisinde yapacağım efendim. Tutanakları inceleyerek yapacağım efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Bekliyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – *Bulgaristan'a gidecek olan Devlet Bakanı Işın Çelebi'ye, dönüşüne kadar, Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1418)*

14 Nisan 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türk-Bulgar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi (KEK) 13 üncü Dönem Toplantısına katılmak üzere, 16 Nisan 1998 tarihinde Bulgaristan'a gidecek olan Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığında, Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu'nun vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Anayasa Komisyonu Başkanlığının, 22 Ocak 1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında İçtüzüğün 34 üncü maddesi uyarınca verilmiş bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

2. – *Anayasa Komisyonu Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş olan 22 Ocak 1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair (1/747) sayılı Kanun Tasarısının Anayasa Komisyonuna havale edilmesine ilişkin tezkeresi (3/1419)*

14 Nisan 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

27.3.1998 tarihinde Başkanlıkça, tali komisyon olarak Anayasa, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen "22 Ocak 1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/747)" amaç ve içerik açısından Komisyonumuza esas komisyon olarak havale edilen "1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 23 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/751)" ve "657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarıları (1/748)" ile benzeşmektedir.

Her üç tasarısı da, cumhuriyetin niteliklerini ortadan kaldırmaya yönelik ya da bunlara aykırı eylem ve diğer etkinliklerin cezalandırılmasını sağlamayı hedeflemektedir.

Bu nedenle (1/747) esas sayılı kanun tasarısının diğer tasarılarla birlikte, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonunda görüşülmesi daha verimli, yararlı ve doğru olacaktır.

Bu durumu değerlendirmenize sunarım.

Saygılarımla.

Atılâ Sav
Hatay
Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, okunmuş bulunan tezkeredeki, Anayasa Komisyonu Başkanlığının talebiyle ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının da bir tezkeresi vardır; onu da okutuyorum:

3. – *Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının, komisyonlarına havale edilmiş bulunan (1/747) sayılı Kanun Tasarısının esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilmesinin uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1420)*

16.04.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa Komisyonu Başkanlığının 14.4.1998 tarihli ve A.01.10.ANK/896 sayılı yazısı.

Bakanlar Kurulunca 25.3.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlığınızca 27.3.1998 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen, 22 Ocak 1990 Tarihli ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 16.4.1998 tarihinde yaptığı 50 nci Birleşiminde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katıldıkları toplantıda incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

İlgi yazıda da belirtildiği üzere, 1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 23 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, Komisyonumuza, esas komisyon olarak havale edilen söz konusu (1/747) esas numaralı tasarıyla, amaç ve içerik açısından benzerlik arz etmektedir.

Komisyonumuzda, ilgi yazıdaki talebin de dikkate alınması suretiyle yapılan değerlendirmelerde, her üç tasarıda da, cumhuriyetin niteliklerini ortadan kaldırmaya yönelik ya da bunlara aykırı eylem ve diğer faaliyetlerin cezalandırılmasının amaçlandığı, üç tasarıdan ikisinde, Anayasa Komisyonunun esas komisyon olarak tayin olduğu; bu itibarla, tasarıların bir bütünlük içerisinde ele alınmasının daha verimli, yararlı ve doğru olacağı kanaatine varılmıştır.

Bu nedenle, Komisyonumuz, İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesi hükmü gereğince, söz konusu tasarıyı, diğer tasarılarla birlikte, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonunda görüşülmesi hususunda karara varmıştır.

Gereğini tensiplerinize saygılarımla arz ederim.

Biltekin Özdemir

Samsun

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, her iki komisyonun okunmuş bulunan tezkerelerinden anlaşılacağı üzere, Anayasa Komisyonunun talebi Plan ve Bütçe Komisyonunca da uygun bulunduğundan, bu istem, İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Başkanlığımızca yerine getirilmiştir; bilgilerinize sunarım.

Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup, oylarınıza sunacağım:

4. – Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın Gürcistan'a yaptığı resmî ziyarete katılması uygun görülen milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1421)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

15.4.1998

Görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 13-14 Mart 1998 tarihlerinde Gürcistan'a yaptığım resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

A.Mesut Yılmaz

Başbakan

Liste:

Metin Arifağaoğlu	(Artvin)
Süleyman Hatinoğlu	(Artvin)
Avni Akyol	(Bolu)
Evren Bulut	(Edirne)
Yılmaz Karakoyunlu	(İstanbul)
Ali Talip Özdemir	(İstanbul)
Şadan Tuzcu	(İstanbul)
Fikret Ünlü	(Karaman)
Necati Çelik	(Kocaeli)
Mustafa Bahri Kibar	(Ordu)
Müjdat Koç	(Ordu)
Cemal Alişan	(Samsun)
Biltekin Özdemir	(Samsun)

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına geçiyoruz.

V. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

1. – Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlakla Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı, Dışişleri Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Eski Başbakan Tansu Çiller Hakkında Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi (9/16)

BAŞKAN – Genel Kurulun 14.4.1998 tarihli 76 ncı Birleşiminde alınan karar gereğince, Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 arkadaşının, kanuna ve genel ahlaka aykırı şekilde mal edinmek suretiyle görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 nci maddelerine uyduğu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı, Dışişleri eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve eski Başbakan Tansu Çiller hakkında Anayasanın 100 üncü ve İktüzüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesinin görüşmelerine başlıyoruz.

Bu görüşmede, sırasıyla, önergeyi verenlerden ilk imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine; şahısları adına üç üyeye ve son olarak da, hakkında soruşturma istenmiş bulunan eski Başbakan Tansu Çiller'e söz verilecektir.

Konuşma süreleri 10'ar dakikadır.

Meclis soruşturması önergesi, Genel Kurulun 25.3.1998 tarihli 71 inci Birleşiminde okunmuş ve bastırılarak üyelere dağıtılmıştır; bu nedenle, soruşturma önergesini tekrar okutmuyorum.

Şimdi, şahısları adına söz verilen sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum... (DYP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Değerli Başkan, bu önerenin, gerek gelen kâğıtlar arasında okunulması sırasında gerekse özel gündemin tespitini sağlayan Genel Kurul kararı sırasında, tarafımızdan, bir usul tartışması açılması ve bunun, müzakerenin icra edildiği günde karara bağlanması arz edilmişti.

İsterseniz, bu hususta açıklayıcı konuşma yapayım, ondan sonra müzakere açılınsın veya bizim oradaki gerekçelerimizi inceleme fırsatı bulmuşsanız, resen, şu anda usul tartışması açınız ve usulî itirazlar hakkındaki görüşlerimizi arza fırsat veriniz efendim.

BAŞKAN – Efendim, geçen birleşimde, görüşme günü, Doğru Yol Partisi Grubunun ve diğer grupların önerileriyle belirlenirken, ben sizin talebinizi tespit etmişim ve değerlendirme yapacağımı ifade etmişim; o değerlendirmenin sonucunu açıklayacağım; yani, henüz ona sıra gelmedi; açıklayacağım efendim.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Peki.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Söz veriyorsunuz ama...

BAŞKAN – Hayır efendim; sözcülerin isimlerini okuyorum.

Biliyorsunuz, sözcü tespitinde bir karışıklık çıkmıştı ve o karışıklık sonucunda bazı arkadaşlar, grupların mutabakatı üzerine, birbirlerine söz devretmişlerdi. Son kesin sözcü listesini okuyacağım. Bu listeyi okuduktan sonra, geçen birleşimde, Sayın İyimaya'nın ifade ettiği talep üzerine - hazırlıklı olarak geldim- yaptığım değerlendirmeyi Genel Kurula sunacağım.

Değerli arkadaşlarım, (9/16) esas numaralı Meclis soruşturması önergesi üzerinde 38 arkadaşımız söz isteminde bulunmuşlardır. Bunlar arasında yapılan kura çekimi sonucunda ve bazı söz hakkı kurada doğmuş olmasına rağmen, başka arkadaşlara devreden üyelerin, bu devir işlemleri tamamlandıktan sonra sözcüler şöyle sıralanmıştır:

Birinci sırada Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya, ikinci sırada Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan, üçüncü sırada Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova, İktüzüğe göre kişisel olarak söz almış bulunmaktadırlar.

VI. – USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1. – Daha önce karara bağlanmış bir soruşturma önergesiyle aynı içerikte olduğu öne sürülen bir diğer soruşturma önergesinin, daha sonraki bir tarihte işleme konulmasına hukuken imkân bulunup bulunmadığı hakkında

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, geçen birleşimde, Sayın Ahmet İyimaya'nın istemi üzerine bir usul tartışması açılıp açılmaması konusunu değerlendireceğimi ifade etmişim. Bu toplantıdan sonra, benden önceki birleşimi yöneten arkadaşımın Genel Kuruldaki beyanlarını ihtiva eden tutanakları da inceledim ve aşağıdaki sonuca vardım. Şimdi, bu hususu, Yüksek Genel Kurulun bilgilerine sunuyorum:

Meclis soruşturması önergelerinin taşınması gerekli şartlar, Anayasanın 100 ve İktüzüğün 107 nci maddelerinde açıkça belirtilmiştir. Bu maddeler hükümlerine göre, Meclis-soruşturması önergeleri, görevde bulunan veya görevinden ayrılmış olan başbakan ve bakanlar hakkında, üye tamsayısının en az onda birinin vereceği bir önergeyle istenebilir ve bu önergelerde, Bakanlar Kurulunun genel siyasetinden veya bakanlıkların görevleriyle ilgili işlerden dolayı hakkında soruşturma açılması istenen başbakan veya bakanın, cezai sorumluluğu gerektiren fiillerinin görevi sırasında işlendiğinden bahsedilmesi, hangi fiillerinin hangi kanun ve nizamaya aykırı olduğunun gerekçe gösterilmek ve maddesi de yazılmak suretiyle belirtilmesi zorunludur.

Sayın Tansu Çiller hakkındaki Meclis soruşturması önergesi, 107 milletvekili tarafından, 18.3.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiştir. Konuyla ilgili olarak, İstanbul Milletvekili Meral Akşener ve 2 arkadaşı tarafından 18.3.1998 tarihinde, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 2 arkadaşı tarafından da 19.3.1998 ve 24.3.1998 tarihlerinde Başkanlığa yapılan müracaatlarda, söz konusu önergenin, daha önce Başkanlığa verilen ve Genel Kurulda görüşülerek Yüce Divana sevke mahal görülmeyen önergeyle aynı konuda olduğu, Genel Kurulca kesin hükme bağlanmış olan bu konunun tekrar soruşturulmasına hukuken imkân bulunmadığı ileri sürülerek, soruşturma önergesinin işleme konulmaması talebinde bulunulmuştur.

Sayın Tansu Çiller hakkında verilmiş olan (9/16) esas numaralı Meclis soruşturması önergesi, bu taleplerle birlikte Başkanlıkça incelenmiş ve ayrıca inceletilerek uzman görüşleri alınmıştır. Başkanlığın, kendisine intikal eden yazı ve önergeler üzerindeki inceleme yetkisinin, yazı üslubu ve Anayasa ve İçtüzükte belirtilen şekli şartlar bakımından mümkün olduğu, bunun dışında, önergenin içeriğiyle ilgili bir inceleme ve yorum yetkisi bulunmadığı; dolayısıyla, soruşturma önergesinin içeriğinin değerlendirmesini yapmaya ve Meclis soruşturması açılıp açılmayacağına karar vermeye yetkili tek makamın Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu olduğu, önergede yeterli imza sayısı bulunduğu, ilgilinin cezaî sorumluluğunu gerektirdiği iddia edilen fiillerin görevleri sırasında işlendiğinin ve bu fiillerinin hangi kanun ve nizama aykırı olduğunun gerekçe gösterilerek ve maddesi de zikredilerek önergede belirtildiği, önergenin, kaba ve yaralayıcı sözler içermediği tespit edilerek, soruşturma önergesinin Anayasa ve İçtüzükte öngörülen şartları taşıdığı sonucuna varılmıştır.

Bilahara, önerge bastırılarak, 25.3.1998 tarihinde dağıtılmış ve Genel Kurulun aynı tarihli 73 üncü Birleşiminde okunarak bilgiye sunulmuştur. Önergenin görüşülme günü de, 14.4.1998 Salı günü yapılan Danışma Kurulu toplantısında mutabakat sağlanamaması üzerine, Doğru Yol Partisi Grubunca münferiden ve Anavatan Partisi, Demokratik Sol Parti ve Demokrat Türkiye Partisi Gruplarınınca müştereken getirilen öneriler uyarınca, Genel Kurulun 14.4.1998 tarihli 76 ncı Birleşiminde tespit edilmiş ve önergenin 16.4.1998 Perşembe günü görüşülmesi kabul edilmiştir. Önerge üzerinde söz talepleri de kaydedilmiştir.

Durum böyle olmakla beraber, önergenin verilmesinden, okunmasından, görüşülme gününün tespit edilmesinden sonra olduğu gibi, şimdi de usulsüzlük itirazları yapılmakta ve usul müzakeresi açılması istenmektedir. Yukarıda açıkladığım üzere, önergenin görüşülmesine kadar gerekli bütün prosedür tamamlanmış ve sıra, önergenin görüşülmesine gelmiştir.

Başkanlığımıza göre, önergenin verilisinden başlayarak, her aşamada, bütün usul kuralları yerine getirilmiştir. İtiraz konuları, önergenin içeriğiyle ilgilidir ve bu da, yapılacak görüşmelerde tartışılmak suretiyle, Yüce Genel Kurulun hakemliğine başvurularak karara bağlanacaktır. Ancak, bazı gruplarımızın, görüşmeye başlamadan önce bir usul görüşmesi açılmasına dair yoğun taleplerini dikkate alarak, önceki oturumlarda -ben de dahil- Başkanlarca konunun değerlendirileceğinin ifade edilmesini göz önünde tutarak ve yukarıda açıkladığım nedenlerle, ileride emsal teşkil etmesi kaydıyla, bir usul müzakeresi açacağım. Usul müzakeresinde, Başkanlığın takip ettiği usul ve işlemin iki aleyhinde, iki lehinde söz vereceğim.

Söz isteyenler?..

Sayın Ahmet İyimaya Başkanlığın tutumunun aleyhinde, Sayın Mümtaz Soysal Başkanlığın tutumunun lehinde, Sayın Nevzat Ercan aleyhinde, Sayın Kamalak lehinde söz istiyorlar; kaydettim.

Şimdi, öncelikle, Başkanlığın tutumu aleyhinde söz istemiş bulunan Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın İyimaya. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın İyimaya, konuşma süreniz 10 dakikadır.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Değerli Başkan, değerli üyeler; sözlerimin başında, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şu anda Meclis gündeminde bulunan soruşturma önergesinin işleme konması ve görüşülmesi, gerek Parlamento hukuku ve gerekse Yüce Divan yargılama hukuku bakımından mümkün değildir; hem kötü emsalin teşekkülünü önlemek, bu konuda Yüce Heyetinizi aydınlatmak hem de hassasiyetlerin zabıtlara intikalini sağlamak için hitap etme zorunluluğu doğmuştur.

Bakan veya başbakan hakkında soruşturma önergesi verilebilmesi, bazı şartların gerçekleşmesine bağlıdır. Bu husustaki tek olumsuz şart, aynı konuda sonuçlandırılmış bir soruşturmanın olması şartıdır. Soruşturma kurumunun hukukî yapısından kaynaklanan bu şartın varlığı, anayasanın kurucu görüşmelerinde ve ihtisas kaynaklarında vurgulanarak belirtilmiştir.

Danışma Meclisi müzakerelerinde, dönemin Komisyon Başkanı, Anayasanın ruhunu şöyle açıklamıştır: "Meclis soruşturması açılıp, Mecliste karara bağlandıktan sonra, eğer, herhangi bir tahkikat yahut Yüce Divana sevk kararı verilmezse, bu karar kesindir. Aslında, müessese, Türkiye'de dejenere olmuştur; bunun, yeniden, daha fazla dejenere olmasını önlemek istedik."

Yüce Divana sevk etmeme yönündeki Parlamento kararının kesinliği, onun yalnızca yargısal karar olma niteleğinden kaynaklanmamaktadır. Bu sonuç, bakan, görev suçu ve Yüce Divan yargısı gibi anayasa ve siyaset yoğun kavramların hassas dengelerde oturması, aynı iddiaların tekrarinin, sisteme, istikrara ve insan haklarına taşınamaz bir yük yüklemesi gerçeğine dayanmaktadır.

1876 yılından bu yana, bir asrı aşan sürede, aynı konunun, Türk Parlamentosunda ikinci kez soruşturma konusu yapılmamış olmasının, bu kıdemli ve sükût Meclis teamülünün, özel bir anlamı ve bağlayıcılığı vardır. Aksine bir anlayış, kaliteyi ve yeteneği siyasetten uzaklaştırır; politikayı, vasat ve muhteris insanların oyuncağı haline getirir. Bu usul ilkesi, duyguları, düşünceleri ne olursa olsun, her milletvekilini ve Yüce Parlamento'yu bağlar. Milletvekili, hukuk hassasiyeti içerisinde, aynı iddiaları, beyaz kâğıda yazma ve Başkanlığa takdim imkânından mahrumdur; değiştirilmedikçe, sistemin de gereği budur.

Değerli arkadaşlar, Prof. Dr. Tansu Çiller'in mal varlığı konusunda, özel yasadaki tüm hükümleri kapsar genişlikte, daha önce soruşturma önergesi verilmiş, oluşturulan soruşturma komisyonu raporunu hazırlamış, Genel Kurulda görüşülmüş, 19.2.1997 tarihli oturumda Yüce Divana sevk etmeme kararı alınmıştır. Bu, Parlamentonun dosyadan el çekmesini içeren anayasal ve yargısal karardır.

Sonuçlanan soruşturma önergesi, komisyon zabıtları ve komisyon raporu dosya bütünü içerisinde değerlendirildiğinde, şu andaki önergede, farklı bir iddia veya isnat kümesi ileri sürülmüş değildir. Ötümüzdeki soruşturma önergesinde ileri sürülen her vakıa ve iddia, önceki soruşturma aşamasında gündeme gelmiş, tutanaklara geçmiştir. Sözelimi "yeni iddia" denilen Bolu'yla ilgili vakıa, 323 sahifeden ibaret önceki soruşturmanın 26 ayrı sahifesinde, Amerika'daki mallarla ilgili iddia ise, 63 ayrı sahifesinde yer almıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Değerli Başkanı, Divan veya Yüce Parlamento "aynı iddiaları yeniden ele alabiliriz" diyorlarsa, o zaman, faaliyetimiz hukukî olmaktan çıkar, kolektif irademizi, keyfiliğin ve komplo siyasetinin emrine tahsis etmekten başka bir şey yapmış olmayız. (DYP sıralarından alkışlar) Oysa, hukuk devleti, bir Meclis başkanının veya başbakanın veya parti genel başkanının değil, kişilerin değil, keyfî arzuların değil, kuralların yönetimidir. Kendi kararını tanımayan bir parlamento örneği oluşturmamak zorundayız.

Yüce Divana sevk etmeme kararı, özel niteliği gereği, hiçbir şekilde ortadan kaldırılamaz, bir soruşturma engeli oluşturur, eski iddiaların yeni delille dahi ihyası mümkün değildir. Bu kararın, zorlama bir usul yorumuyla yargılamanın yenilenmesi veya takipsizlik kararının etkisizleştirilmesi yoluyla kaldırılması düşünülse dahi, somut olayımız bakımından sonuç değişmez.

Bu arada, sevk etmeme kararının yargısal düzeyde takipsizlik kararı değil, men'i muhakeme kararı olduğu hususu, yayımlanmamış iki özgün doktora tezinde ortaya konulmuştur. Bu kararların dahi ortadan kaldırılması, ancak yeni iddia ve yeni delille mümkün olabilir.

Soruşturma önergesinde yeni delil de getirilmiş değildir. Yargılama ve parlamento hukukunda bu anlamdaki yeni delil, elbette ki, herhangi bir delil değil, belli niteliği olan delildir. Soruşturma döneminde elde edilmesi imkânsız, gizlenmiş veya temin edilememiş ve sonucu etkili kanıtlar, ancak, yeni delil sayılabilir. Hele, ciddi sebebe dayansa dahi, herhangi bir dava, hiçbir şekilde delil argümanı olamaz. Kaldı ki, kâzib şöhrete ulaşan davalar, asgarî hukukî temelden yoksundurlar. Davada kesinleşen ve sonuca etkili olan yargı kararı, ancak, yeni delil olabilir. Bu tür bir gerçekleşme de yoktur. Yeni dava, ancak, bir bekletici sorun niteliğine bürünebilir. Esasen, görülmekte olan davada siyasetin susma görevi Anayasada emredici şekilde tanzim edilmişken, onu savaşına malzeme yapan çirkin politika gereği, ibret vericidir. Görülmekte olan davalara da dayandırılan bu önerenin, sırf bu sebeple dahi, Anayasanın 138 inci maddesi hükmüne göre, şu anda Başkanvekili tarafından düşürülmesi gerekir. Aksine bir yol hukukumuzda öngörülseydi, sunî dava açarak veya sonradan bilirkişi raporu istihsal ederek, retle sonuçlanan bütün soruşturma dosyalarını yenilemek, yasamayı, yasama görevini dosya savaşına boğmak mümkün olurdu.

Tüm hukuk devleti düzenlerinde, soruşturulan istese dahi, aynı konuda ikinci kez soruşturmaya girilemez. Parlatonun, yargısal ve anayasal içerikli önceki kararının bağlayıcılığı, kamu düzeni kuralı gereğidir. Parlamento hukukunun sınırlarına saygı, bir kimlik ve bağımsızlık şartıdır. Saymayan, sayılmaz.

Değerli arkadaşlar, parlamento hukukunu çiğneyerek ihdas edeceğimiz kötü emsalle, eski dosyaları, şartlarını taşımasa da, parmak sayısına ulaşıldığında yeniden gündeme getirmenin bir tehlikeli yolunu açıyoruz. Örneğin, karara bağlanıp bağlanmadığı Genel Kurulda tartışılmamış bir özel olay, soruşturma süreci işletilmeden, merhum ve büyük insan Özal'ın yerinde görüşleri doğrultusunda, 20.6.1984 tarihli bir Parlamento kararıyla düşürülen 270 dosyadan niteliklerini koruyanlar - 246 ncı sırada da Sayın Ecevit vardır- milletvekili sıfatı devamı sebebiyle zamanaşımına uğramamış bütün soruşturma dosyaları, herhangi bir günün sabahında Yüce Divan yolculuğuna koyulabileceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İyimaya, konuşmanızı tamamlayın efendim.

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum; hoşgörünüze sığınıyorum.

Türkiye, bir siyasîyi yok etme ihtirası içinde, böyle bir keyfiliğe, istikrarsızlık adımlarına ve yasama itibarını hiçe sayacak sakat tavırlara layık mıdır?

Değerli arkadaşlarım, anlattığım hukuk kuralları aşılarak oluşturulacak bir içtüzük kuralı, Anayasaya aykırı olacaktır.

Sonuç olarak, Anayasanın 100 üncü, 138 inci ve içtüzüğün 107 nci ve devamı maddeleri ile 43 üncü ve 63 üncü maddeleri hükümleri uyarınca, önerenin, doğrudan işleminden kaldırılması gerekir.

Divana bağlı olarak hukukçu milletvekillerinden oluşacak özel komisyona ön inceleme yaptırarak bir çözüme ulaşmak, teamüle aykırı olmayan bir başka yoldur. Başkaca bir seçenek,

Parlamento hukukuna ve istikrara anahtar vurmak anlamına gelecektir. Siyasal ihtirasların, siyasal husumetlerin, yalnızca hasımla değil, aynı zamanda hukukla çatıştığı zamanlarda "tercih, hukukadır" diyen Parlamento, demokrasiyi, ruh ve zihniyet kimliğiyle varlık iklimine sindirmiş Parlamentosudur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'ya teşekkür ediyorum.

Şimdi, Başkanlığın tutumu lehinde, Zonguldak Milletvekili Sayın Mümtaz Soysal'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Soysal. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

MÜMTAZ SOYSAL (Zonguldak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aslında, siyasal bo-yutları da olan bir konuda, mümkün olduğu kadar siyasete girmeden, işin hukukunu gözden geçirmek ve bu usul tartışmasına bir açıklık getirmek için söz aldım.

Dikkat ediyorum, bu konuda -benden önceki sözcü de aynı şeyi yaptı- usule ilişkin olarak ile-ri sürülen iddiaların öztünü şu teşkil ediyor: Burada, Parlamentonun bu konuda yaptığı işlem, yar-gısal bir işlemdir, yargıya ilişkin, yargı niteliği olan bir işlemdir ve dikkat ediyorum, kullanılan te-rimler, "kesin hüküm" gibi, "yargılamanın yenilenmesi" gibi, hep, yargıya ilişkin terimlerdir. Aca-ba öyle mi; acaba, Meclis soruşturması, gerçekte, özü, yargılama olan bir işlem mi; asıl onun üze-rinde duracağım; çünkü, Meclis soruşturmasının niteliğine baktığımız zaman, özellikle, çeşitli ül-kelerdeki uygulamalarına ve düzenleniş biçimlerine baktığımız zaman, şunu görmeden edemeyiz: Meclis soruşturması, her ülkenin, her parlamentonun kendi özellikleri içinde oluşan bir usuldür. Örneğin, İngiltere'de, meclislerden biri -Avam Kamarası- suçlar, öbür meclis -Lordlar Kamarası- yargılar. Lordlar Kamarasının, sadece, "hukuk lordu" denen 9 lordu değil, bütün kamara, bütün meclis birden yargılar ve hem de öylesine yargılar ki, orada, ayrıca ceza da verir; yani, şu kadar yı-la mahkûm eder ya da para cezasına mahkûm eder.

Buna karşılık, aşağı yukarı aynı usulü benimsemiş olan Amerikan Kongresinde, Temsilciler Meclisi suçlar ve Senato, üçte iki çoğunlukla mahkûm eder. Mahkûm edişi mahkemeninkine ben-zemez; o kişinin görevi düşer; başkansa başkanlığı düşer; ama, mahkûm edilmesi için; yani, ayrı bir ceza görmesi için, ayrıca dava açılması gerekir; ama, İngiltere'deki usulde bile, bu usul öylesi-ne tam bir yargı usulü değildir ki, yasaların yapılış usullerine uymak gerekir; yani, sonuçta -cum-hurbaşkanının onayına benzer bir biçimde- hükümdarın onayı gerekir.

Onun için, bundan çıkarılacak olan sonuç şudur: Meclis soruşturması, mutlaka, yargıyla para-lelliği kurulması gereken, o konudaki terimlerin kullanılmasını gerektiren bir soruşturma usulü de-ğildir. Bizde de, baktığımızda, Osmanlı döneminde, Divanı Âli'ye sevk edilmiş olan kişiyi 30 kişi-lik bir Divanı Âli yargılar; onun 10 kişisi Parlamentonun içindedir, 10 kişisi Temyizdendir, 10 ki-şisi de Şûrayı Devlettedir. Dolayısıyla, bütün sistemlerde farklı usuller vardır.

Şimdi, bizim sistemimizde, bugün uygulanmakta olan sistemde, görünüşte, bu önerge kabul edilirse kurulacak olan soruşturma komisyonu, sanki yargı organıymış gibi bazı yetkileri kullanır; örneğin, özel ya da resmî kurumlardan belge ister, tanık dinler; hatta, ceza muhakemeleri usulü ku-rallarına uygun olarak, adli mercilerin -hatta- hürriyeti kısıtlayıcı kararlar almasını isteyebilir; ama, sonuçta yargı mercii değildir. Niçin yargı mercii değildir; çünkü, üyeleri siyâsîdir ve buradaki ki-şiler, kurayla, her partinin üç misli gösterdiği adaylar arasından saptanacak olan kişilerdir.

Dolayısıyla, sonuç, yargı kararı gibi kesin hüküm niteliği taşıyan bir karar değildir. Karar ke-sindir, ama "karar kesindir" demek "bu, kesin hükümdür" demek değildir; "karar kesindir" demek "bir itiraz mercii yoktur" demektir. (DYP sıralarından gürültüler)

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Karar, siyasîdir.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Bu kavramlar, hukukta, ayrı ayrı kavramlardır; ben burada hukuku konuşturuyorum. (DYP sıralarından gürültüler)

Dinlerseniz, öğreneceksiniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, müdahale etmeyin.

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Hoca, mert ol!..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Bu açıdan bakınca, delillerin değerlendirilmesi de mahkemelerde olduğu gibi yapılmaz, mahkemelerdeki usuller aynen uygulanmaz, kanaate dayanır; çünkü, mahkemenin kesin delil dediği şey, hükme bağlanmış bir şeydir. Burada, bir mahkeme hükmü yok, burada, komisyonun edindiği bir kanaat var.

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Mecliste örneği var mı?!

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Bu kanaatin bir yargı ölçüsüne vurulması gerekiyor.

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Mecliste örneği var mı?!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, müdahale etmeyin.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Dinlerseniz, öğreneceksiniz; masaya vurmakla olmaz!

BAŞKAN – Sayın Ekinci, müdahale etmeyin efendim.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Masaya vurmakla olmaz! Ben burada hukuku konuşturuyorum; dinleyin de öğrenin...

BAŞKAN – Sayın Ekinci, böyle bir usulümüz de var mı efendim?! Sıra kapağına vurarak, hatiple diyaloga girme usulümüz var mı?!

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Süreyi durdurur musunuz...

BAŞKAN – Tabii efendim.

Müsaade edin, biraz sonra, Başkanlığın tutumu aleyhinde, yine, sayın grubunuza mensup bir arkadaşımız konuşmasını yapacak. Sükûnetle görüşmeyi takip etme usulümüz var efendim; rica ediyorum.

Buyurun Sayın Soysal.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Dolayısıyla, kesin delil diye bir kavram burada da söz konusu değildir. Nasıl ki, bir savcılık -eğer, ille benzetmek istiyorsanız- bir dava açtığı zaman... (DYP sıralarından gürültüler) Lütfen dinler misiniz!..

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Aynı konuda 20 defa soruşturma açılır mı?! Böyle şey olur mu?!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, söz attığınız sürece, hatibin süresine ilave edeceğim... Müzakerenin sürecini durdurup, hatibin süresine ilave edeceğim; çünkü, söylenenlerin bütün Genel Kurulca anlaşılması önemli. (DYP sıralarından gürültüler)

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Uzatmalarda söylerim, anlarsınız!

BAŞKAN – Hocam, müsaade eder misiniz...

Kürsüdeki hatibin konuşmasının, bütün Genel Kurulca sükûnetle dinlenebilmesi lazım.

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Millet seni dinliyor!..

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Ayıp!..

BAŞKAN – Dinlenemediği sürece, onu konuşmaya ilave ederim; ama...

NECMİ HOŞVER (Bolu) – Üniversite hocaları da, hukukçular da dinliyor!..

BAŞKAN – Sayın Hoşver, sizin tutumunuz da pek usule uygun olmuyor; müsaade edin...

Buyurun Sayın Soysal.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Delillerin değerlendirilmesinde de mahkemenin titizliği gösterilmez... (DYP sıralarından gürültüler)

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Cumhuriyet tarihinde, Mecliste örneği var mı!

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Var!..

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim...

Sayın Grup Başkanvekilleri, müzakereye böyle devam edilir mi?! (DYP sıralarından gürültüler) Beni, gerekli tedbirleri almak zorunda bırakmayın!.. Sükûnetle bir şeyi konuşalım istiyoruz... Bir usul müzakeresi yapıyoruz...

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Var mı bir tane örneği?..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Susarsanız söyleyeceğim dedim.

BAŞKAN – Karakuyu, milletvekiline soru sorma hakkınız yok efendim! Var mı böyle bir hakkınız! Yok sizin böyle bir hakkınız! (DYP sıralarından gürültüler)

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Sen ne bağıryorsun! Ne biçim konuşuyorsun sen!

UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Anayasayı katlediyorsun!..

BAŞKAN – İttüzüğün ve Anayasanın verdiği hakkı kullanıyor bir hatip... (DYP sıralarından gürültüler)

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Anayasayı katlederek kullandı.

BAŞKAN – Efendim, o konuda bir usul müzakeresi açmışım; buna bile tahammül edemiyor musunuz. Dinlemezseniz, karşı görüşü nasıl anlayacaksınız, bu konuda nasıl karar vereceksiniz.

Buyurun Sayın Soysal.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Niçin hukuku dinlemekten bu kadar rahatsız oluyorsunuz!.. Niçin bu kadar rahatsız oluyorsunuz!.. Niçin bu kadar rahatsızsınız !.. (DSP sıralarından alkışlar)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Hayır, rahatsız olmuyorum.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Sakin olun, bir konuşayım bakayım, anlatayım...

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Hukuku perişan ettiniz...

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Hukuku katlettiniz...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Hele sen sus!.. Hele senin ve geçmişin... Uu...Sen sus...(DSP sıralarından alkışlar)

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Sen sus!

BAŞKAN – Sayın Söylemez...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Efendim, sürenizin 5 dakikası benim arkadaşlarla karşılıklı konuşmama gitti; devam buyurun efendim.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Bu, o kadar öyledir ki... Bu dediklerim o kadar...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Siyaset yapıyorsun.

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Demagoji yapıyorsun. Demagoji yok... (DYP sıralarından gürültüler)

(DSP sıralarından, "siz bize doğru anlatın Hocam" sesleri)

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Ama, onların duyması daha önemli, öğrenmeleri lazım.

Bu dediklerim o kadar doğrudur ki, başka konularda uygulanan kurallar, bu konuda uygulanmaz.

İSMAİL KARAKUYU (Kütahya) – Mert ol, mert!..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Örneğin, aradan bir yıl geçmemiş olsaydı bile, yeni delil ortaya çıktığı için soruşturma önergesi yine verilebilirdi. (DSP sıralarından alkışlar; DYP sıralarından gürültüler) Çünkü -şimdi o bağırmarınıza yanıt veriyorum- yeni delil de ortaya çıkmıştır; bakalım şimdi ne diyeceksiniz?!

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Nerede?..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Ha, söyleyeyim -üstelik önergede var- 500 kişilik restorantı ben mi yaptırım. (DSP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bunun ruhsatını alabilmek için, gazinosunun asansörünün, çevre düzenlemesinin ruhsatını alabilmek için 70 bin doları ben mi ödedim. (DSP sıralarından "Bravo"sesleri alkışlar; DYP sıralarından gürültüler)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Yazık!..Kendine bak, kendine...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Bütün bunlar yeni ortaya çıkmış olan delillerdir.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Usulle ilgili konuş.

BAŞKAN – Müdahale etmeyin efendim.

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Onun için, bakın... (DYP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müdahale etmeyin efendim... Müdahale etmeyin...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – ...sözlerime son verirken, şunları söylemek istiyorum: Ben, burada, ilk kez konuşmuyorum; Meclis soruşturması konusunda ilk kez konuşmuyorum; daha önce de konuştum. Geçen dönemde de, bazı arkadaşlarımız, haklarında Meclis soruşturması açıldı ve Yüce Divan önüne çıktılar. (DYP sıralarından gürültüler)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Yazık!.. Ayıp, ayıp!..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) –Yüce Divan önünde aklandıkları zaman, kendileri sevinmiş olabilirler; ama, Yüce Divan önünde birisi aklandığında, emin olun, en çok sevinen, onu oraya yollamış olanlardır ve en çok sevinen, hatta, bu konuda konuşmuş olandır. Ben, geçmişte, o biçim konularda, içimizden bazı arkadaşlar için, Yüce Divana gitme talebinde bulunan bir kişiyim; ama, onlar, orada aklandığı zaman sevindim. Sizin de bu aklanmayı beklemeniz ve o sevinci karşılamanız gerekir. Niye sevinmek istemiyorsunuz?! (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar) Niçin sevinmek istemiyorsunuz?! Niçin sevinmek istemiyorsunuz da, bağırıp duruyorsunuz?! Yaa!.. (DYP sıralarından gürültüler)

Bu Meclis soruşturması...

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Ayıp!... Yakışmıyor sana!..

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Ben, efendice konuşuyordum; sizler efendice davranmayınca, ben de konuşmam. (DYP sıralarından gürültüler) Dinlerseniz, şunu söyleyeceğim...

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Ne desen inanmayız sana biz...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Meclis soruşturması, Meclisin bütün üyelerinin tertemiz kalabilmeleri için bulunmuş olan bir yoldur (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar) tertemiz kalabilmeleri için... Yoksa, şaibe altında çalışmaya devam etmemeleri içindir bu. Şaibe mi istiyorsunuz; buyurun... (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar; DYP sıralarından gürültüler) Şaibe istiyorsanız, buyurun...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Yaşar Topçu'yu...

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Şaibe ortadan kalksın istiyorsanız, alnınız ak, liderinizi Yüce Divan önüne yollarsınız ve o zaman, aklanmış olarak gelir, hep beraber seviniriz içimizde şaibeli insan kalmadı diye.

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Sıra size de gelecek!

MÜMTAZ SOYSAL (Devamla) – Çok teşekkür ederim. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar, DYP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Başkanlık tutumu lehinde konuşan Zonguldak Milletvekili Sayın Mümtaz Soysal'a teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Başkanlığın tutumu aleyhinde söz isteminde bulunan Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'da.

Buyurun Sayın Ercan. (DYP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Parlamento tarihimizde emsali bulunmayan bir olayla karşı karşıyayız; Yüce Meclis tarafından oluşturulan ve karara bağlanan bir önerge, aradan bir yıl geçtikten sonra, tamamen siyasî amaçlı olarak yeniden Meclis gündemine getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, geçen dönem de bu Parlametodaydım. Geçen dönemde de, Sayın Çiller'in mal varlığıyla ilgili olarak Meclis araştırması önergesi verilmişti. Değerli arkadaşlar, bundan, birtakım siyasîler öylesine sonuç bekliyordu ki, geçen yasama döneminde üçüncü yasama yılı çalışmasını tamamlamış olan Meclis, 28 Haziran 1994'te tatil kararı almıştı. Ben, o dönemde de milletvekili olan iktidar ortaklarına mensup ve Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarıma sesleniyorum: Tatile girmiş bir Meclis, olağanüstü bir çağrı toplantısına maruz bırakıldı.

Değerli arkadaşlar, neydi Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olduğu bir dönemde olağanüstü toplantıya çağırılmasının sebebi; değerli arkadaşlar, bu çağrının bir tek sebebi vardı: Sayın Tansu Çiller'in ve ailesinin mal varlığının araştırılmasıydı. Şimdi, o günlerde böyle bir zihniyetle, böyle bir yaklaşımla Meclisi olağanüstü toplayan bir siyasî anlayış, o günden bugüne aradan geçen sürede müteaddit kereler aynı konuda bir Meclis araştırması ve en son da bir Meclis soruşturması önergesi vererek, bundan birtakım sonuçlar elde etmek istedi; beklentileri oydu.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, anayasa hukukçusu Değerli Hocamızı dinledim. (DYP sıralarından "neresi değerli" sesleri) Şimdi, hiç evelmeye gevelmeye gerek yok, teville gerek yok; bu önerge, kesinleşmiş bir önerge; yani, Yüce Divana sevkine mahal olmadığına dair karar almış bir komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan bir kararı, kesinleşen bir kararı hiçe sayılarak, yeniden, tekraren, tamamen siyasî amaçlı olarak ve Doğru Yol Partisinin Genel Başkanı Sayın Çiller'i tasfiye etmek ve Doğru Yol Partisini parçalamak hedefine yönelik olarak, ne yazık ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine tekrar getirilebilmiştir. (DYP sıralarından alkışlar)

O tarihlerde, 1982 Anayasasının hazırlık döneminde Anayasa Komisyonunun Başkanlığını yapan Sayın Orhan Aldıkaçtı'nın bu konuya ilişkin tutanaklara geçen çok açık, çok net bir beyanı var; Sayın Hocamızın bunu okumasını isterim. Buraya yeterli araştırma yapmadan, olayı mecrandan saptırarak, bir başka biçimde, çarpıtarak...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Ruhunu kartelcilere satmış!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Elbette ki... Elbette ki!..

Önümüzdeki çarşamba günü görülecek olan Sayın Yılmaz'a ilişkin soruşturma önergesinde de aynı tarzda mütalalarınızı bekliyoruz Değerli Hocam. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, bakınız, ne diyor Prof. Dr. Orhan Aldıkaçtı: "Meclis soruşturması -bilindiği gibi- Başbakan veyahut bakanlar aleyhine açılabilir. Meclis soruşturması açılıp, Mecliste karara bağlandıktan sonra, eğer herhangi bir tahkikat yahut Yüce Divana sevk kararı verilmezse, bu karar kesindir."

Değerli arkadaşlar, bu Meclis geçen yasama döneminde soruşturma önergesini görüştü, aynı konuyla ilgili, aynı iddialar; bu konuyu burada görüştü ve karara bağladı. Eğer, siz, bu Meclisin geçmişte aldığı bir kararı yok farz ederseniz, bugün de, yarın da bu Meclisin alabileceği her türlü kararı yok farz etmek durumunda kalırsınız.

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Siyasî meşruiyet kalmaz.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bunu söyledim. Şimdi, hukukun size verdiği bir hakkı kullanarak, insanlara suç isnadında bulunabilirsiniz. Tam birbuçuk senedir, bu mal varlığıyla ilgili görüşmeler Mecliste yapıldı; araştırma komisyonu Amerika'ya gitti; hatta araştırma komisyonu kurulmadan evvel, Anavatan Partisinin bir milletvekili, temsil yetkisi olmadığı halde, Meclis Başkanlığından bir vekâletname alıp, Amerika Birleşik Devletlerine gitti, orada Sayın Çiller'in Amerikan vatandaşlığı ve oradaki mal varlığıyla ilgili, eyalet mahkemesinde açtığı bir davayla, Türkiye'nin onuruyla, itibarıyla oynadı.

Değerli arkadaşlar, bıkmadınız bundan; ama, size bir şey söyleyeyim; "kaçacak" dediğiniz, bütün bu isnatlarınıza, iftiralarınıza muhatap olan, seviyesiz suçlamalarınıza muhatap olan, acımasız suçlamalarınıza muhatap olan Sayın Çiller Amerika Birleşik Devletlerine kaçmadı, duruyor Türkiye'mizde; yılmadı ve yıkılmadı; beklentileriniz bu noktada suya düştü; ama, Anayasayı ihlal pahasına, görülmüş ve karara bağlanmış bir soruşturma konusunu yeniden Meclis gündemine getirebiliyorsunuz.

YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – Bir dönem daha garantilendi, haydi bakalım!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Hukukun yetkili kıldığı merciler, sizin bu isnadınızı incelemek ve hukuk adına bir karar vermek durumundadır. Bunda da anlaşılmayacak bir şey yok. Hukukun verdiği sonuç, hukukun verdiği karar, sizin iddianızı doğruluyorsa mesele yok; böyle büyük bir vicdan rahatsızlığı içerisinde "adalet yerini buldu" dersiniz.

Peki, ya bu karar sizin iddianızı yalanlıyorsa, sizin beklentilerinize hizmet etmiyorsa ne yapacaksınız; hoşunuza gitmese de sonucu içinize sindirecek misiniz, yoksa bu önergeye imza koyanlar gibi bir isnadın sahibi olmaktan çıkıp, bir inadın sahibine mi dönüşeceksiniz; yani, hukukla inatlaşmaya mı kalkıyacaksınız.

İkellikle medeniyetin ayrıştığı temel noktalardan birisi işte budur. Aynı soruşturmayı tekrar tekrar Meclis gündemine taşımanın, bir kan davasının ilkel takipçiliğinden ne farkı var. Şayet, hukukî bir prosedürün tespit ettiği sonuç bizi bağlamıyorsa ve bağlamayacaksa, o zaman, bu ülkede kim kendini güvencede hissedebilir; o zaman, en basitinden bile bir hak kavramının varlığından nasıl söz edilebilir; aramızdaki tartışmaları nasıl sonuçlandırabilir ve hayatın kesintisiz devamını nasıl sağlayabiliriz.

Yüce Meclisten kendi kararını geçersiz saymasını, kendi kendisini yalanlamasını nasıl isteyebilirsiniz. Hukukun üstünlüğünün karşısına siyasî gücün üstünlüğüyle dikiliyor ve Yüce Meclisi kamu düzeni kavramını geçersiz ve işlevsiz kılacak bir tasarrufa zorluyorsunuz. Dikkat buyurunuz, hiçbir şahsın kişisel suiistimali, sonuçları itibarıyla bundan daha vahim değildir. Aslında bunun hiç kimseye de yararı yoktur. Şayet bu Meclis, çoğunluk öfkesinin sınır tanımazlığına bir kere prim

verirse, bu salonda çalışacak giyotinlerin kimlerin başını uçuracağını ve bu salondan kimlerin salimen çıkacağını kimse tahmin edemez. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Sıra gelecek!

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Dolayısıyla, bugün, şeref ve haysiyeti, kişisel onuru ve siyasi geleceği tehdit edilen sadece Sayın Tansu Çiller değildir; hakkında soruşturma önergesi verilmiş ve reddedilmiş siyasetçiler de -Mustafa Taşar ve arkadaşları dahil olmak üzere, çoğunu tanıyorum-bilsinler ki, çok yakın ve çok ağır bir tehdidin altına girmekteler. Şayet bu yöntemle Sayın Çiller aleyhindeki soruşturma tekrarlanabileceks; şayet, Yüce Meclisin iradesi, hukukun icabından uzaklaşıp siyasi gücün arzusuna ram olarsa, o zaman cevaplamamız gereken soru, Sayın Tansu Çiller'in kaderinin ne olacağı değildir; bu Parlamente'ye ne olacağıdır; bu Parlamente'nin bütün üyelerine ne olacağıdır. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar).

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Çorum) – Bir şey olmaz, bir şey olmaz...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Hüküm kale alınmayan ve ihtilafları sona erdiremeyen bir hukuk, ne kamu düzenini sağlayabilir ne de vatandaş olarak her birimizin kişisel güvenliğini garanti edebilir. Gücün terörizmi, hukukun üstünlüğüne bir kere son verirse, yani bu fitili bir kere ateşler-seniz, hep birlikte kopacak kıyametin esiri olursunuz. İstedığınız bu mudur; eğer, istediğiniz buy-sa, durmayın, yapın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, konuşmanızı tamamlayın efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Pek muhterem önerge sahipleri, geçen soruşturmadan bu yana ortaya çıkan yeni delillerden bahsediyorlar; "nedir o yeni delilleriniz" diye sorduğumuzda, Sayın Tansu Çiller'in eşi Sayın Özer Çiller aleyhinde açılmış olan bir davayı gösteriyorlar.

ÖMER BARUTÇU (Zonguldak) – Emirle, emirle!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Karşı bir itiraz ihtiyacı olmaksızın kendi kendini imha eden böyle bir gerekçeyle milletin ve tarihin huzuruna çıkarlar, özürlerinin kabahatlerinden daha büyük olduğunun farkında bile değiller. Önce, bir gerekçe imal edeceksin; sonra, bu gerekçeye dayanarak hukukun evrensel mantığını tersine çevireceksin!.. Herkes biliyor ki, o davanın açılmasına sebep olan müfteriler, bu önergeyi Meclis gündemine getirenlerle aynı siyasi çıkar hesabının ortaklarıdır-lar. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bir hukuk devletinde, henüz sonuçlanmamış bir davaya hukukî delil statüsü verilmez; çünkü, dava açılması, bir sonuç değil, bir süreçtir; nasıl sonuçlanacağı bilinmeyen bir hukukî süreç baha-ne edilerek, insanların hak ve menfaatlarını kökünden zedeleyecek bir tasarrufa kalkışılmaz ve Anayasanın 138 inci maddesine göre de, görülmekte olan bir dava hakkında, burada, düşünce ve mütalaa serdedilemez. Bu basit gerçeği, yasama organının önergeci mensupları bilmiyorlar mı; el-bette biliyorlar; ama, kişisel hırs ve ihtirasların yönetip yönlendirdiği bir linç operasyonunda, bil-ginin, aklın ve sağduyunun ne önemi var! Mademki bir dava açılmasını temin ettiniz, o zaman, bu aceleciliğe ne gerek var. Neden bu kadar sabırsızsınız ve neden kendi açtığınız davanın dahi so-nuçlanmasını beklemiyorsunuz? Sizi bu kadar sabırsız ve tahammülsüz kılan sebep nedir? Yakla-şan seçimler mi gözünüzü korkutuyor?..

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Doğru... Doğru...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Eğer, öyleyse, kahredici bir aldanış içindediniz demektir. Tansu Çiller'i Yüce Divana gönderseniz ve hatta assanız bile, milletin hakkınızda verdiği hükümü bozamazsanız, değiştiremezsiniz. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, siz, sadece, Türkiye Büyük Millet Meclisinden ibaret mi sanıyorsunuz Türkiye'yi? Millet Meclisinden ibaret mi sanıyorsunuz? Meclisin dışında, sizi seçen milletin olduğunu unutmayınız. Önce, millî iradenin ortaya çıkardığı Parlamento aritmetiğini değiştirdiniz. Televizyon ekranlarına yansıyan mebus pazarlıklarınızı, bu millet daha unutmadı. Millî irade gaspıyla dayalı iktidar ve ikbal hesaplarımız altı ayda çöktü, iflas etti.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Bize bakarak konuşma.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bütün bunlar size yetmedi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, konuşmanızı tamamlayın efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Şimdi de siz, Parlamentodan kanaat değiştirmesini istiyorsunuz; dün "ak" dediğine bugün "kara" demesini bekliyorsunuz.

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Ar yok, ar...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bu Parlamantonun güvenilirliği, onuru ve saygınlığı sizi ilgilendirmiyor. Sizi, üzerine yemin ettiğiniz Anayasanın bağlayıcı hükümleri de ilgilendirmiyor. Muhakeme sürecindeki bir konuyu siyasî tartışmaların ve siyasî hesaplaşmaların mevzuu haline getiriyorsunuz. Bu, açık bir Anayasa ihlalidir.

Değerli milletvekilleri, aslında bu önergeye vücut veren siyaset bezirgânlığı, geçen yılki oylamanın sonuçlarını da tanımamıştı. O soruşturma mekanizmasını da işleten kendileriydi; ancak, soruşturma sonucu istedikleri gibi çıkmayınca, Yüce Meclisin kurumsal kişiliğine dahi dil uzatmaktan çekinmediler: "Parmak hesabıyla akladın" dediler. "Siyasî bir kararla akladın" dediler. Madem sonuçlarına razı olmayacaktınız, neden o mekanizmayı işlettiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, lütfen tamamlayın efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Sayın Tansu Çiller, o soruşturmada parmak hesabıyla akladıysa, parmak hesabıyla suçlandığı içindir. Soruşturmayı bitiren karar siyasî idiye, başlatan karar da siyasîdir. Eğer, yok, soruşturmayı başlatan karara hukukîdir diyorsanız, bitiren karara da hukukîdir demek zorundasınız. Aksi takdirde, Türkiye'nin son iki yılını bloke eden bu dosya savaşlarının adı bir sokak kavgasından ne farkı kalır.

Değerli milletvekilleri, bugün geçen yılkinden farklı şekilde oy verecekleri umulan milletvekillerinin onuru ve şerefi bilhassa töhmet altındadır. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Evet, tanyorum o yüzleri. Siz geçen yıl DYP milletvekiliydiniz "patronunuz Çiller'di" demişti Sayın Yılmaz ve "siz bağımsız iradenizle değil, Çiller'in talimatlarıyla oy kullandınız..." Şimdi patronunuz Yılmaz, bakalım kanaatinizi boyun eğerek nasıl değiştireceksiniz? (DYP sıralarından alkışlar)

O talihsiz beyanın... Hangi şerefli milletkilinin -onu görmeye çalışıyoruz- Sayın Yılmaz'ın bu talimatına baş eğeceğini hep birlikte göreceğiz. Bugün, burada, Sayın Çiller hakkında bir oylama yapmıyoruz, Parlamentomuz bugün kendi kendisini oylayacak. Yüce Meclisin bu oylamadan alınmış akıyla çıkacağına, kendisine yuh çektiren bir zihniyete teslim olmayacağına inanıyor, hepimize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Başkanlığın tutumu aleyhinde konuşan Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, yaptığımız usul müzakeresi dahil, bütün müzakerelerin sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, kararlarını, kendi hür vicdanlarıyla vereceklerdir. (ANAP sıralarından alkışlar)

KADİR BOZKURT (Sinop) – Belli olacak.

BAŞKAN – Hiç kimsenin kararını şimdiden değerlendirmeye kalkışmayalım.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Göreceğiz şimdi.

BAŞKAN – Ben, bu çatı altındaki hiçbir arkadaşıma, vicdanına uymayan bir yönde oy kullanma ithamını yakıştıramıyorum. Henüz olmayan şeyler için birbirimiz hakkında kötü zanda bulunmayalım. (DYP sıralarından "Avukat mısın sen? " sesleri)

Hayır efendim, ben, Meclisin avukatıyım. Türkiye Büyük Millet Meclisinin avukatıyım. Bu çatıya, herhangi bir sebeple, yanlış anlamalara meydan verecek ithamların gelmesini istemiyorum.

Şimdi, Başkanlığın tutumu lehinde söz isteyen, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mustafa Kamalak'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kamalak. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır efendim.

MUSTAFA KAMALAK (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; konuşma başlarken, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından "Ses... Ses..." sesleri)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Genel Kurulda sükûnet olursa, mikrofondan, yeterli ölçüde ses yansıyor.

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Sayın Başkanım, bugün, burada, kanaatimce, gerek demokrasimiz gerekse Meclisimiz bakımından çok önemli bir konuyu görüşmekteyiz.

Ben, konuyu, ana hatlarıyla, beş açıdan ele almak istiyorum:

- 1- Temiz siyaset bakımından,
- 2- Hukuk bakımından,
- 3- Anayasa açısından,
- 4- Demokrasi bakımından,
- 5- Uygulama açısından.

NECMİ HOŞVER (Bolu) – Meclisin şerefi açısından...

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, saygı duyduğum değerli hocam Mümtaz Bey, temiz siyasetten bahsettiler, doğru söylediler, "herkes şaibeden kurtulmalıdır" dediler, hakları var; ancak, şu hususu da bilmemiz gerekiyor -o arada, geçmişe şöyle bir baktım- Sayın Demirel hakkında, bu Mecliste, tam 91 tane Meclis soruşturması önergesi verilmiştir; nerede şu an Demirel? (FP sıralarından "Köşkte" sesleri)

Değerli arkadaşlarım, Sayın Ecevit hakkında tam 42 tane önerge verilmiştir; nerede Sayın Ecevit? (DYP sıralarından "yok, yok" sesleri)

Değerli arkadaşlarım, bunların tamamı Meclis kararıyla kaldırılmıştır. Sayın Yılmaz hakkında tam 3 tane, Sayın Baykal hakkında ise 6 tane önerge verilmiştir. Bunların hiçbirisi Yüksek Mahkeme kararıyla ibra edilmiş değildir. Yanlış mı?..

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Bunları da öğren Hocam; öğretirsin!..

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, birincisi, görüldüğü gibi, iddia, temiz siyaset bakımından tutarlı değildir.

İkincisi, hukuk bakımından:

Değerli arkadaşlarım, bu Anayasa hazırlanırken, hatta 1961 Anayasası hazırlanırken "acaba bu konularda ne denilmiştir" diye tutanakları inceledim. Bütünüyle gördüm ki, bütün hatipler, konuş-

macılar, Anayasa koyucu bir konuda Meclis soruşturması açılıp da o konuyu Meclis reddetmişse, o konu bir daha ele alınamaz hükmüne varmıştır. Bütün kararlar bu yöndedir.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Dinle dinle; öğrencilerine öğretirsin Hocam.

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, kanaatimce, bu önerge, Anayasanın ruhuna da aykırıdır, lafzına da aykırıdır. Evet, iki bakımdan Anayasaya aykırılık söz konusudur. Herşeyden önce, Anayasanın lafzına aykırıdır. Ben, Başkanlığın lehine ve önergenin üzerinde konuşuyorum; hukukun lehine konuşuyorum arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, kanaatimce, Meclise dışarıdan baskı yapıldıkça, başka bir ifadeyle, Meclis, pasifize oldukça, kendisine saldırmaktadır. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; FP sıralarından alkışlar) Yani, içe kapanmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, bakın, oylama yapılıyor, dışarıda anketler yapılıyor "Meclis, sürekliliği itibar kaybediyor" deniliyor. Acaba, niçin? Niçin acaba? Kanaatimce, birtakım ayak oyunlarından dolayıdır; yanlış uygulamalardan dolayıdır; kanun, kanun diyerek kanunlar çiğnediği içindir; Anayasa ihlal edildiği içindir. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bilindiği gibi, Anayasamızda, Meclis soruşturmasını düzenleyen madde 100 üncü maddedir. 100 üncü maddeye göre, eski başbakan veya bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılmaz. Bunu, şimdi söylemiyorum, 1996 yılında yazmış olduğum makalede açık bir şekilde dile getirdim. Şimdi söylemiyorum ben bunu.

Değerli arkadaşlarım, uygulama yanlıştır; bu zamana kadar da öyle olmuştur -biliyorum, uygulama, benim iddialarımın aksi yönünde- çünkü, Anayasanın 100 üncü maddesine göre, Meclis soruşturması, başbakan veya bakanlar hakkında açılır. Değerli arkadaşlarım "eski başbakan veya eski bakanlar" ifadesi yok burada.

Anayasaya baktığımızda, bu kavramlardan neler anlaşılmalıdır diye yorumlamaya gittiğimizde görüyoruz ki, Anayasanın tümü ele alındığında, kastedilen mevcut başbakan ve bakanlardır. Bunun gayesi de gayet açık. Bakın, Anayasanın 113 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında "Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile Yüce Divana sevk edilen bir bakan, bakanlıktan düşer. Başbakanın Yüce Divana sevki halinde, hükümet istifa etmiş sayılır."

Değerli arkadaşlarım, sözgelimi, eski Başbakan Yıldırım Akbulut Bey Yüce Divana sevk edildiği takdirde, Hükümet niye düşsün?! Sanıyorum, buradaki kastedilen şey, halihazırdaki Başbakan'dır. (DYP sıralarından alkışlar)

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Hocam, duyuyor musun?..

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bunun manası da belli; çünkü, Anayasa koyucu diyor ki: Ey Hükümet, ey Başbakan, senin arkanda, seni destekleyen bir çoğunluk vardır; ülkenin ufkunu açma görevi sana aittir. Korkma, arkanda bir çoğunluk var.

Değerli arkadaşlarım, bir lider veya eski bir Başbakan Başbakanlıktan düşmüş, artık arkasında yeterli bir çoğunluk yok; bunun Yüce Divana gitmesine kim karar verecek; herhalde rakipleri... Halbuki, Anayasanın asıl amacı korumaktır, Başbakan ve bakanları korumaktır; yani, onları tehdit etmek değildir. Bu yönüyle, önerge, kanaatimce, Anayasanın sadece lafzına değil, ruhuna da aykırıdır.

Değerli arkadaşlarım, tutanaklara indim. 100 üncü madde görüşülürken, Şanlıurfa temsilcisi Mehmet Velid Köran "Efendim, eski Başbakan ve bakanlar hakkında hiçbir hüküm yoktur; bu madde, halihazırda görev başında olan kimseleri kapsamaktadır..."

YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – Sayın Kamalak, gensoruyla karıştırıyorsun.

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – "...Eğer eskiler de bu maddenin kapsamına alınacaksa 'görevlerinden ayrılmış olsalar bile' ifadesini ekleyelim" diyor ve maddeye birtakım eleştiriler yöneltiyor. Neticede, madde geri çekiliyor. Diğer eleştiriler düzeltiliyor; ama, bu kısım boşlukta kalıyor.

1961 Anayasası görüşülürken, Bahri Savcı Bey "Hükümetin arkasında belli bir çoğunluk vardır; bu durumda, maddeyi işletmek mümkün değildir; bu durumda, Senatoya da soruşturma önergesi verme yetkisi tanıyalım" diyor. Oradan da görüyoruz ki, görev başındaki bakan yahut bakanlar kastediliyor.

Değerli arkadaşlarım, Tüzük farklı, uygulama da farklı, biliyorum; ama, Tüzük, Anayasaya aykırı olamaz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kamalak, konuşmanızı tamamlayın efendim.

AHMET KABİL (Rize) – Sayın Başkan, lehte mi, aleyhte mi konuşuyor?

BAŞKAN – Sayın Kamalak lehte konuşuyor efendim.

MUSTAFA KAMALAK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ben, demokrasinin, hukukun ve Meclisin lehinde konuşuyorum. (FP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, kısacası, bu önerge, hukuka aykırıdır, Anayasaya aykırıdır, demokrasiye aykırıdır ve yetmişbeş yıllık uygulamaya aykırıdır. Takdir sizin...

Şair öyle demişti, aşağı yukarı doksan yıl önce: "Kanun kanun diyerek kanunlar çiğnendi." Sizler de, anayasa anayasa diyerek anayasayı çiğneyecekseniz, buyurun, başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Açılan usul müzakeresinde, Başkanlığın tutumu lehinde konuşan Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mustafa Kamalak'a teşekkür ediyorum.

Şimdi, usul müzakeresinin sonuçlarını... (DYP sıralarından gürültüler)

HASAN EKİNCİ (Artvin) – Sayın Başkan, bu oylama yapılamaz; Anayasaya aykırı, hukuka aykırı, geleneğe aykırı. Ayrıca, çok kötü bir gelenek oluşturuyorsunuz, cumhuriyet tarihinde bu Mecliste olmayan bir geleneği oluşturuyorsunuz ve çok kötü örnek oluşturuyorsunuz. Anayasaya aykırıdır, hukuka aykırıdır, geleneklere aykırıdır; Cumhuriyet tarihinde, bu Parlamentoda böyle bir şey olmamıştır! Çok kötü bir yönetim sergiliyorsunuz, kötü bir örnek teşkil ediyorsunuz! Bu oylama yapılamaz burada!

BAŞKAN – Sayın Ekinci, teşekkür ederim. (DYP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Şimdi, Başkanlığın tutumunun doğru olduğunu kabul eden arkadaşlarımın işaret buyurmalığını rica ediyorum. (DYP sıralarından gürültüler, kürsü önünde toplanmalar)

Kabul edenler... (DYP sıralarından gürültüler)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Sayın Başkan!.. Sayın Başkan!..

BAŞKAN – Sayım yapıyorum efendim. (DYP sıralarından gürültüler)

Kabul etmeyenler... Başkanlığın tutumu kabul edilmiştir değerli arkadaşlarım. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar; DYP sıralarından gürültüler)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Kulağın duymuyor mu senin; gözüün görmüyor mu?! Ayıp!.. Ayıp!.. Ayıp, Başkan!.. Utan!.. Utan!..

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Haluk... Haluk... Divanı terk et.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Oylama yapamazsınız!..

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – İhtizûğe uygun mu...

BAŞKAN – Ben oylamayı yaptım efendim.

Genel Kurulun oylarıyla, görüşmelere geçiyoruz. (DYP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, bu yönde... (DYP sıralarından gürültüler)

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Başkan; 113 üncü madde...

BAŞKAN – Böyle bir yetkiniz yok. Çekilin şuradan! Çekilin şuradan! Disiplini bozacaksınız. Genel Kurul karar verdi, bitti. (DYP sıralarından gürültüler)

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – "Çekilin" diye bağıramazsınız ki.

BAŞKAN – Efendim, sen de buraya gelip, böyle bir şeye müdahalede bulunamazsın. (DYP sıralarından gürültüler)

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Böyle bir oylamayı yapamazsınız.

TAHSİN IRMAK (Sivas) – Tarafli davranıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... (DYP sıralarından gürültüler)

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) – Ayıp!.. Ayıp!..

(Kâtip Üye Kastamonu Milletvekili Haluk Yıldız Başkanlık Divanını terk etti)

TAHSİN IRMAK (Sivas) – Bu oylamayı yapamazsın; Divan eksik Sayın Başkan!

İRFETTİN AKAR (Muğla) – Divanın yok Sayın Başkan, Divanın uygun değil.

V. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI

VE MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) ÖNGÖRÜŞMELELER (Devam)

1. – *Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlaka Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı, Dışişleri Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Eski Başbakan Tansu Çiller Hakkında Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi (9/16) (Devam)*

BAŞKAN – Başkanlığa bir önerge sunulmuştur; önergeyi bilgilerinize aktarıyorum: (DYP sıralarından gürültüler)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (9/16) esas sayılı soruşturma dosyasındaki usul itirazının çözümü, yani, sonuçlandırılan soruşturma dosyasındaki iddialarla bu dosyadaki iddiaların örtüşüp örtüşmediği, yeni delil ve iddiaların bulunup bulunmadığı hususlarının açığa çıkarılması için, Divan tarafından oluşturulacak hukukçular heyetine dosyanın tevdi, hâsil olacak sonuca göre önergenin usulden reddi veya esas hakkındaki görüşmelerin icrana karar verilmesi, İhtizûğün 63 üncü ve benzeri olaylardaki Parlamento teamülü çerçevesinde arz ve teklif olunur.

Saygılarımızla.

Turhan Güven

Saffet Arıkan Bedük

Tayyar Altıkulaç

İçel

Ankara

İstanbul

Mehmet Gözlükaya

Cevher Cevheri

Denizli

Adana

Değerli arkadaşlarım, biraz önce yaptığımız usul tartışmaları ve sonucunda ortaya çıkan Genel Kurulun kararı doğrultusunda, bu önergeyi işleme koyma imkânı bulamıyorum; çünkü, Genel Kurul, bu konuda, görüşmelerin icrasına karar vermiş bulunmaktadır. (DYP sıralarından gürültüler)

Şimdi, sırasıyla, sözcü arkadaşlarımı kürsüye davet ediyorum.

İlk söz, önerge sahibinin. (ANAP, DSP ve DTP sıralarından alkışlar)

Önerge sahibi olarak, Konya Milletvekili Sayın Ahmet Alkan; buyurun efendim.

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Alkan.

AHMET ALKAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eski Başbakan...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hatip kürsüde efendim...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Hatibin konuşmasından sonra sizin görüşünüzü alırım.

Devam edin Ahmet Bey...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Anayasayı çiğniyorsunuz.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Şunu söylemek istiyorum...

BAŞKAN – Efendim, hatibin konuşmasından sonra görüşünüzü tespit edeceğim; usulü biliyorsunuz Sayın Gözlükaya.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Doğru Yol Partisi Grubu olarak salonu terk ediyoruz.

(DYP'ye mensup milletvekilleri Genel Kurulu terk ettiler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Alkan.

AHMET ALKAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eski Başbakan Sayın Tansu Çiller'le ilgili soruşturma önergesi üzerinde, önerge sahibi olarak söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20 nci Dönemine isabet eden yaşadığımız son iki yıl ve öntümüzdeki günler, inanıyorum ki, Türkiye Cumhuriyeti siyasi tarihinin özel öneme sahip yılları olacaktır. Yaşadığımız günlerin hassasiyeti, her arkadaşımıza, dünden daha çok ve daha ağır sorumluluklar yüklemektedir. Görevimiz basit, yapılacaklar belli; ama, yapılması aynı oranda zordur. Bendeniz, bu çatı altında yapılması icap eden ilk ve önemli işin, kurumların, öncelikle de Yüce Parlamento'nun, milletinin kendisine Anayasa ve yasalarla tevdi ettiği görevi bihakkın yerine getirmesinin temini olduğuna inanıyorum. Parlamento, kendi görev ve sorumluluklarına tam olarak sahip çıkmalıdır. Konuya bu temel görevler noktasından ve olabildiğince geniş bir açıyla baktığım içindir ki, bugün görüşülmekte olan soruşturma önergesini, bir sayın üyemizin mal varlığının soruşturulmasının çok ötesinde, Parlamento'nun temel görevlerinden biri olan denetim görevinin yerine getirilmesi olarak görüyorum. Soruşturma önergesinin konusu ve kapsamının da, öncelikle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kendi kendini kontrol edebileceğini gösteren, Anayasa ve İçtüzüğümüzde ifadesini bulan en üst düzeyde bir yetkinin, soruşturma yetkisinin kullanılabilirliği olarak algılanmasını diliyorum. Eğer, konuya bu perspektiften bakabilir ve henüz kurulup kurulmayacağı dahi belli olmayan komisyonun nihai kararı üzerinde senaryolar yazıp önyargılarımızı bütün Parlamento'nun kanaatiymiş gibi tartışmaktan vazgeçersek, bu basit ve zor görevi başarabiliriz; başarmalıyız. Buna, geldiğimiz şu zaman diliminde, her günden daha çok muhtacız.

Niçin Sayın Çiller'in mal varlığı dosyası? Bu konuda birkaç noktanın üzerinde durmaya mecburum. Birincisi, Sayın Çiller, gerek 19 uncu Dönemde gerekse 20 nci Dönemde kendisiyle ilgili

iddialara tatminkâr cevaplar vermeye istekli olmamıştır. Sayın Çiller, Parlatentonun denetimine açık olmamıştır. Buna karşılık, cumhuriyet tarihinde hiçbir başbakan Sayın Çiller kadar da itham ve iddiaya muhatap olmamıştır. Böylesine ağır ithamlara muhatap olan bir liderden bizim Türk Milleti olarak beklentimiz, konunun incelenmesine ve kamuoyunda hiçbir tereddüte mahal bırakmayacak şekilde anlaşılmasına yardımcı olmaktır. O zaman, ne Parlamento ne milletvekilleri ne de kendileri hakkında, şu an halk arasında üzülmeye dinlediğimiz ağır iddialar ortaya atılamazdı; o zaman, pembe dizilere dönen mal varlığı öyküleri, tehlikeli bir genellemeye dönüştürerek, bütün Meclisi zan altında bırakarak korku masalları haline gelmezdi. Sayın Çiller, 19 uncu Dönemde kendisiyle ilgili başlatılmak istenen mal varlığı araştırmalarına bütün partilerin liderlerini ve yakınlarını dahil ederek, araştırmaların ve Meclis denetiminin önünü tıkadı. O gün Sayın Çiller bunu yapması ve hatta Sayın Mesut Yılmaz'ın "hedefin ben isem, diğerlerini dahil edip bu işin önünü tıkamayalım, sadece ikimiz hakkında araştırma yapılınsın" teklifini bile kabul etseydi, bugün bu konuları konuşmayacaktık.

Sayın Çiller'in 20 nci Dönemdeki tavrı daha da olumsuz olmuştur, Türk Milletine faturası ağır olmuştur. Gelişmeler hafızalarda tazedir; onun için, ayrıntıya ve yapılmış tartışmalara yeniden dönenecek değilim. Sadece, 1996 Haziranında yapılan bu vahim hatanın üzerinden iki yıla yakın zaman geçtikten sonra, bu ülkeye nelere mal olduğunu düşünmeniz için, bir iki temel noktayı hatırlatmak ihtiyacımdayım. İktidar, Anayol azınlık Hükümetidir ve bu Hükümetin programının 23 üncü sayfasında şu ifadeler yazılıdır: "Koalisyon Hükümeti, her türlü yolsuzluk olaylarının üzerine gitmeye kararlıdır. Bu husus, devlete ve demokrasiye güvenin vazgeçilmez şartıdır. En başta milletvekilliği dokunulmazlığı olmak üzere, anayasal, yasal ve kurumsal her türlü düzenleme yapılacaktır. Bu, bizim, Yüce Millete taahhüdümüzdür ve anlamı açıktır; kiminle ilgili olursa olsun ciddiye alınabilecek iddialar, inceleme konusu yapılacaktır." Oysa, Sayın Çiller'in bu konuda beklentisi farklıdır. Refah Partisi tarafından verilen TEDAŞ, TOFAŞ ve nihayet mal varlığı önergelerinin Genel Kurulda kabulü Anayol Hükümetinin sonunu hazırlamıştır. Ülke, daha dört ay önce Sayın Çiller'in "PKK'dan daha tehlikeli" dediği "Refah Partisiyle Hükümet olmak ülkeyi karanlığa götürür" dediği Refah Partisine teslim edilmiştir.

MİKAİL KORKMAZ (Kırıkkale) – Ne olmuş?!

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Ayıp!.. Ayıp!..

AHMET ALKAN (Devamla) – Refah Partisi, Çiller ve DYP oylarıyla, tek başına iktidar olmaktan daha rahat bir hükümetin mutlak hâkimi olmuştur.

MİKAİL KORKMAZ (Kırıkkale) – Başka konuşacak şey bulamıyor musun?!

AHMET ALKAN (Devamla) – Artık DYP iradesi bu Hükümette olmayacaktır.

Bugün, Yüce Parlamento ve Aziz Türk Milleti, durup, son iki yılı bir kere daha düşünmeli ve Türk tarihinin çok önemli bu iki yılını doğru yorumlamalıdır.

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Konuşacak şey bulamıyorsan başkası konuşsun!..

AHMET ALKAN (Devamla) – Bir kişinin Yüce Meclisin denetiminden sakınmasının, bu millete nelere mal olduğu iyi bilinmelidir.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Denetlendi... Denetlendi...

AHMET ALKAN (Devamla) – Denetim endişesiyle Refah Partisine teslim edilen bir devlet, devlet yönetimine hazır olmayan bir kadronun hataları, yıllardır yönetimden uzak kalmanın kontrolsüzlüğünde... (FP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Utan be!

AHMET ALKAN (Devamla) – ... ortaya dökülen ve asla bu milleti temsil etmeyen bir grup deneyimsiz insan, bozulan toplumsal ve siyasal dengeler ve sonunda gelen, 28 Şubat 1997'nin şartları. (FP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

AHMET ALKAN (Devamla) – Ayrıntıya girmiyorum. Bilinen hüznü hakikat... (FP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, niçin böyle konuşmasına müsaade ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, bakınız, ben, konuşmayı takip ediyorum efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Ben de takip ediyorum.

BAŞKAN – Bir sataşma bahis konusu olursa, söz hakkı tanırım; hiç endişeniz olmasın. Sükûnetle... Sınırlı bir sürede konuşuluyor; sataşma olursa, söz hakkı tanırım. Lütfen...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Tamam.

AHMET ALKAN (Devamla) – Şimdi, normalleştirmeye çalıştığımız, eksenini değiştirilmeye çalışılan Türkiye...

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Halka anlat, halka; Konyalına anlat bunları.

AHMET ALKAN (Devamla) – Buna karşılık elde edilen nedir; Refah Partisi tarafından "arkası gelecek" denilen dosyaların rafa kaldırılması. Özetle, Sayın Çiller'in denetimden kurtulması; yani, adaletin siyasete feda edilmesi.

MUSTAFA ÜNALDI (Konya) – Ayıp!.. Ayıp!..

AHMET ALKAN (Devamla) – Şimdi, buradan, millet huzurunda soruyorum: Bu ülkeyi içine düşürdüğünüz duruma, siyaseti içine soktuğunuz sıkıntılı girdaba bakınız, halkın Parlamente'ye izafe ettiği vasıflara bakınız ve söyleyiniz lütfen; bütün bunlara değer miydi Sayın Çiller; değdi mi?..

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Git onu halka anlat, Konyalına anlat bakalım...

AHMET ALKAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Git, köy yerinde anlat bakalım...

AHMET ALKAN (Devamla) – Ben Konyalıya her şeyi anlatırım, hiç merak etmeyin siz. Onlar beni, ben onları bilirim. (FP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Belli oluyor...

AHMET ALKAN (Devamla) – Siz, halinize bakın.

BAŞKAN – Sayın Alkan, karşılıklı konuşmayın efendim. Sayın Alkan, Genel Kurula hitaben konuşun efendim.

AHMET ALKAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denildi ki: "Bu konu soruşturuldu, komisyon raporunu verdi..."

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Sen Konya milletvekilisin; Konya'da...

AHMET ALKAN (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisi teamülleri de budur. Bu konu kapandı.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kendisi de Konya Milletvekili...

BAŞKAN – Tamam efendim...

AHMET ALKAN (Devamla) – Şimdi, komisyona ve çalışma şekline bakalım. Bu komisyon 15 kişilik; 8 kişisi DYP-Refah Partisi -yani, Refahyol'dan- başkan, başkan yardımcısı, sözcü, kâtip üye iktidardan. Yani, komisyonda denetim yapmak mümkün değil.

Eğer, bir soruşturma komisyonu, raporunu, usulüne uygun soruşturma yapmadan, yeterli bilgi toplamadan, yeterli araştırmadan sakınarak, hakkında soruşturma yapılan kişinin sorgusunu yapmadan, muharref olduğu iddia edilen belgelere dayanarak ve eksik evrakla, orijinal olmayan belgeler üzerinde yaptığı değerlendirmelerle veriyor ve 8 üyeye karşılık 7 üye karara ve karar verme sürecine itiraz ediyorsa; hele hele, bu karara katılan 8 üyeden bazıları, 3628 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi "kanuna ve genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilemeyen mallar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinmiş sayılır" hükmüne rağmen, komisyon kararına katılma gerekçelerini beraset-i zimmet esastır hükmüne dayandırabiliyorsa; eğer, bir sayın üye "elimizde 1991 yılıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Alkan, konuşmanızı tamamlayın efendim.

AHMET ALKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...bugünkü mal varlığı beyanları var; bu beyanlar arasındaki farkları tespit edelim, bunların kaynağını bizzat bunları edinenden soralım; biz, birtakım yerlerden birtakım belgeler toplayacağımıza, baştan bunu yapalım demiştim; ancak, bu, komisyonumuzca uygun görülmedi" dedikten sonra, Sayın Çiller lehine oy kullanabiliyorsa; eğer, komisyon raporuna eklenen muhalefet şerhlerinde sürecin baştan sona önyargılı yürütüldüğü -yani, adaletin siyasete bir kere daha kurban edildiği- bütün ayrıntılarıyla anlatılıyorsa, bu soruşturmanın sonuçları kamu vicdanında tartışılmaya mahkûmdur. Geliniz, bunu, elbirliğiyle sona erdirelim. Hem Sayın Çiller'i hem de Yüce Parlamento'yu bir büyük şaibeden kurtaralım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın İyimaya, 25.3.1998 tarihinde, özel bir televizyon ekranından bütün millete şunları söylüyordu: "Siyaset, temiz olmalıdır. Siyaset, çamur üzerine yapılmamalıdır. Siyaset adamını ortadan kaldırmak uğruna, adaleti siyasete, siyaseti adalete karıştırmamalıdır." Sayın İyimaya'ya yürekten katılıyorum. Bunun içindir ki, bu önergeye, 106 arkadaşım-la beraber imza koydum. Hiç kimseyi siyaseten yok etme amacını gütmeyen, hakikati, yalnız hakikati arayarak; bu hakikat bizim ferdi çıkarlarımıza aykırı düşse bile, ondan korkmayarak üzerimize düşeni yapalım. Biz bu temel görevimizden kaçındıkça, Parlamento'yla ilgili kurduğu gölgeler dünyasında toplum, bize, kendi işgal ettiği konuma göre vasıflar izafe etmeye ve bizi suçlamaya devam edecektir. Onun için, Sayın İyimaya'nın sözlerine eklemek istiyorum: Bir Peygamber sanatı olarak dürüstlük, fazilet ve derinlik isteyen siyaset, hiçbir zaman, kişisel ihtirasların tatmini, yasa-saların, toplumun, genel ahlakın ve örfün suç saydığı fiillerin örtüsü ve kanundan kaçışın aracı olmamalıdır.

Eğer, siyaset, bu derekeye indiriliyorsa, çamurun üzerinde yapılmıyor, çamura düşürülüyor, çamura gömülüyor demektir. Şimdi, bizim yapmaya çalıştığımız da, siyaseti düşürülmek istendiği bu durumdan kurtarmak, Parlamento'ya ve parlamentere, yeniden, güvenilir vasfını kazandırmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, hiçbir insanı, suçu ispat edilmeden suçlu gibi gösterme anlayışında değiliz. Bu itibarla, dikkat edilirse, konuşmamda, çok ciddi bulduğumuz olayları bile zikredip bir kavga ortamı meydana getirmemeye özen gösterdim. Ne Sayın Çiller'in ne de herhangi bir milletvekilinin şahsına yönelik bir husumetimiz yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

AHMET ALKAN (Devamla) – Daha iki ay önce, Sayın Çiller'in "şerefsiz onbaşı" sözünden dolayı, bizim Sayın Genel Başkanımız ve Başbakanımız, şahsî tazminat davası açmadığı gibi, bağımsız yargının açtığı kamu davalarından Sayın Çiller'in dokunulmazlığının kaldırılmasına ANAP'lı üyeler ret oyu vererek, Sayın Çiller'e özel bir husumeti olmadığını ispat etmiştir.

Bu önergeyi hazırlayıp Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduk ve önerge sahipleri olarak müspet oy vereceğiz; çünkü, burada söz konusu olan, bir miting esnasında düşünülmeden sarf edilmiş bir cümle değil, şuurlu, planlı ve uzun süreli bir hareketle fakir fukaranın hakkının gasp edilerek elde edildiği iddia edilen haksız kazançlardır. Böyle bir olaya, hiç kimse, duyarsız kalmamızı bekleyemez. Fakir fukaranın hakkını sonuna kadar savunmak, takip etmek bizim görevimizdir. (ANAP sıralarından alkışlar)

"Yapmadık; böyle bir suç yoktur" diyenlere, kendilerine güvenenlere düşen, bu önergeye oy verip, yargı önünde aklanıp gelmektir. Koalisyon pazarlıklarına dayanan oylamalarla, kimse, kamu vicdanında aklanamaz, süttten çıkmış ak kaşık olamaz.

Bu önergeye oy verirken, bu olayı siyasî tarihimize tescil ettirecek, vicdan ve insaf sahibi milletvekillerimizin sağduyusuna güvendik. Takdir, Yüce Heyetinizindir.

Saygılarımla. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına konuşan, birinci imza sahibi, Konya Milletvekili Sayın Ahmet Alkan'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, İctüzüğe göre, soruşturma önergesi üzerinde, kişisel söz isteminde bulunan arkadaşlarıma söz vereceğim. Üç milletvekili arkadaşım konuşacaktır.

İlk sırada, Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya vardır.

Buyurun Sayın İyimaya.

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Sayın Başkan, Parlamentonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kimilerinin, öfke ve nefretinde boğduğu, planlarıyla siyasette de boğmaya çalıştığı ve fakat, buna asla muvaffak olamayacağı varlık, bilesiniz ki, insandır. Karar vereceklerin bulunmaları gereken makam, sükûnet, düşünme ve içteki derin sesi dinleme makamıdır. Soruşturma işi, parmaklarını linç ve komplo hesaplarına hiçbir zaman tahsis edemeyeceklerin ancak altından kalkabilecekleri, adalet ve vicdan işidir.

Kurulu düzenin reformla değiştirilmesinden ve sürgit ekonomik kulelerinin hâk ile yeksan olmasından korkanlar, siyasal bütünleşmenin partisini ve liderini mahmur gözleriyle fark eden siyasîler, seçim sandığındaki hazin çöküşün ve büyük zaferin önüne geçmenin çaresi olarak, soruşturma giyotini, şu anda, Yüce Parlamentonun salonlarına kurmuşlardır. Kutsal adaletin, onun bir saniyelik sürecinin dahi siyasetin çirkin oyunlarına alet edilmesinin ifade ettiği anlamın altında, itiraf edeyim ki, kelimenin tam bir telifazıyla, eziliyorum. Kadim içsavaşları Türkiye Büyük Millet Meclisine, partilere ve liderlere taşımış bir zamanın ve mekânın üyesi olmaktan hicap duyuyorum. Tarih, belgelerinde; millet, hafızasında, siyasal yarışa parlamento savaşlarına döndüren zihniyeti ve gövdede, tabanda müttefik aktörleri, elbette ki, hayırla yâd etmeyecektir.

Siyaset bilimcilerinin devlet geleneğimizeki siyaseten katl kurumu ile Meclis soruşturmasının işleyişindeki bozulmayı karşılaştırmaları, kuşkusuz, ilginç sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Linç amacına tahsis edilmiş siyasî soruşturmalar, Osmanlıdaki kardeş ve evlat katlinin Cumhuriyet Türkiyemizdeki giysi değiştirmiş karşılığında başka bir şey değildir. Saltanat zihniyetini kafalarından silemeyenlerin, onun ilgasından ve cumhuriyetten bahsetmeye hakları yoktur. Soruşturma rejimi, töhmet ve siyaset çıkmazından vicdan ve hukuk zeminine aktarılmadıkça, bu acı tavsif, değer hükümü olarak varlığını daima koruyacaktır.

Bu savaş, kör siyasetçinin savaşı değildir; siyasal istikrara, devletin küçültülmesi projesine, ekonomik kalkınma hedefine karşı savaştır. Geniş anlamda, Yüce Türk Milleti aleyhine yürütülen bu haksız ve kahredici savaşlar, bize yılları kaybettiren, milletler yarışında yolda bırakan, tabanı, siyaseti parçalayan savaşlardır.

İstanbul'da ya da şanslı birkaç yerde taht kurmuş tekeli sermayenin Anadolu'ya, yani, milletin kendisine taşınması seferberliğine girilmeseydi, büyük paydaşların pastadaki hisselerine dokunulmasaydı, ne önce ne şimdi soruşturma öneresi verilmeyecekti.

Doğru Yol Partisinin ve değerli liderinin, içinde bulunduğumuz yaralı rejim döneminde sürdürdüğü demokrasi mücadelesi Anadolu'nun bağrında haklı ve coşkulu bir kabul görmeseydi, bu önerge verilmeyecekti.

Prof. Dr. Tansu Çiller'i, iftira ve isnat çamurlarınızla, halkından silmeye muvaffak olunsaydı, bu önerge tanzim edilmeyecekti.

Sistem mühendislerinin, sebepte muhtelif imhada müttefik siyasîlerin balans ayarlı hesaplarıyla DYP parça parça yapılsaydı, bu önerge verilmeyecekti.

İktidarda bulunduğunuz şu uzun süre içinde, önemli ve öncelikli sorunlara el sürme çekingenliğiniz, enflasyonu azdırmada ve yandaşlarınıza rant dağıtma patronajında gösterdiğiniz hüznü verici başarınız olmasaydı, bu önergeyi vermeyecektiniz.

Demokrasinin ortak sosyal zemini olan merkez sağın ve merkez solun bütünleşmesi politikalarına, yani ülke sorunlarını çözecek büyük uzlaşmaya gönül ve fikir bağınız olsa idi, bu önergeyi vermeyecektiniz. İktidar ve destekçi çoğunluğun güvenoyundan bu zamana beklmelerinin ardındaki faktörleri, bilmem anlatabildim mi?!

Eğer suç iddiası var idiyse, eğer iddianız ciddi idiyse, neden şimdiye kadar beklediniz?!. Suç iddiasının, şu milletin Yüce Meclisinde sabra tahammülü var mıdır?!. Adalet, temiz siyaset!.. Arkadaşlar, bırakınız bunları; bu kavramlar, komplo hesaplarınızı örtemeyecek kadar şeffaftırlar; transferlerle düşürdüğünüz soruşturmaları yüzlerinize çaracak kadar hassastırlar. Siyasî linçte menfaatiniz olduğu için bu önergeyi veriyorsunuz; ancak, her hesapta olduğu gibi, siyasal hesaplar da sapma gösterir.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın İyimaya, daha efendi konuş!

AHMET İYİMAYA (Devamla) – Hele, çirkin emele, kutsal adalet yolu alet edilmişse, hesabın geri dönmesi, yalnızca mukadder değil, muhakkaktır. Kitaplar, hasımlarını yok edeceklerini hayal eden kelleleri koparan giyotinlerin öyküleriyle doludur.

Uyuşturucu kaçakçılığı, CIA ajanlığı iddiaları nerede?!. Belgeleriniz ve yalanlarınız nerede?!. Başbakanın anayasal kimliğinde teccüm eden Yüce Türk Milletinin zedelenen onuru nerede?!. .

Ortaya atılan bunca iddia ve isnatların, senelerce tekrarlanan, makyajlanıp fokurdatılan iftiraların silaha dönüştüğü günlerin içindeyiz. Bir toplumu, bir isnadın peşine bazı zamanlar için takabilirsiniz; ancak, toplumun temiz vicdanını uzun zamanlar için kendi fesat noktanızda tutmanız mümkün değildir.

İsnatlarınızın siyasî taktiğiniz olduğu anlaşılmaya başlamıştır. Çamur atma sanatınız halkın zihnine yerleşmeye başlamıştır. İthamlarınızın medyalarda tekrarı dahi, bu vicdan teşekkülünü önlemeye yetmemiştir. Zamanın ve hakikatin kesin etkisi, iftiranın esasen crimekte olan gücünü imha etmiştir. Parmaklar kalksa da, yasama organında uygulamaya koyduğunuz toplama hesabınız ve komplonuz tutsa da, hepimizin bağlı olduğu hukuku aşamayacaksınız. Sergilenen oyunun tuzağınız olduğunu göreceğiniz günler uzak değildir.

Bir dönem bu önergeye hayır diyen değerli parmakların, şimdilerde evet diyebilmelerinin hayali dahi imkânsızdır. Bu parmakların, ahlakları, vicdanları ve vefaları tenlerinden ayrılmamışsa, sergileyebilecekleri davranış seçeneksizdir ve tektir. Akıllı ve vicdanlı parmakları selamlıyor, hepinize saygılar sunarken, şu cümlelerimle konuşmama son veriyorum:

Aziz arkadaşlar, Yüce Türk Milleti; Türkiye Büyük Millet Meclisinin, seçilmemiş güçlerin de ortak olduğu bir büyük senaryoya alet edilmesine, onun meşruiyetinin ve müstakar hukukunun komplecu siyasetlerin altında ezilmesine suskun kalamayız. Bu anlayış içerisinde sizleri mesuliyetlerinizle başbaşa bırakıyor, tarihin ve toplumun sorgulayacağı bu sakim kararın ne müspetinde ne menfisinde yer almayacağımızı Meclise ve Yüce Milletimize seslenerek ilan ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'ya teşekkür ediyorum.

Şimdi, ikinci söz, Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'ın.

Buyurun Sayın Ercan.

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Ercan.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son bir yıldır, Türkiye, Yüce Meclisin varlığını neredeyse lüzumsuz kılacak gelişmelere sahne oldu. Doğrusunu söylemek gerekirse, Yüce Meclis, parlamenter demokratik sistemin müdahalesiz ve eksiksiz işletilmesi konusunda yeterli duyarlılığı gösteremedi.

Evvvela, bir parti grubunun üçte biri, seçtikleri partiden koparıldı; herkes, bunu, olağan bir hadiseymiş gibi algılamayı yeğledi ve bu olayın arkasındaki rejim krizi görmezden gelindi. Son seçimlerde en fazla oy almış bir başka parti, inanılmaz gerçeklerle kapatıldı; Yüce Meclisin değerli üyeleri, bu olayı da, sadece o partiyi ilgilendiren bir sorunmuş gibi değerlendirmeyi yeğlediler. Açıktan açığa yürütülen dayatmalarla, siyasî iktidarın inisiyatif alanı alabildiğine daraltıldı. Siyasî meşruiyeti tartışmalı bu iktidarın bile şikâyetçi olmasına rağmen, Yüce Meclis, bu ülkede nelerin olup bittiğini anlama ihtiyacı duymadı. Aylardan beri, bir siyaset mühendisliği projesinden bahsediliyor, bir toplum mühendisliği projesinden bahsediliyor...

Değerli milletvekilleri, Refah Partisi kapatılacak, gerekirse yerine kurulan parti de kapatılacak, DYP Genel Başkanı Yüce Divan yoluyla tasfiye edilecek ve Türkiye, sonuçları önceden ayarlanmış bir seçime sokularak zevahir kurtulacak... Demokrasiye inanan, halkın oyuyla seçilmiş her siyasetçinin "durun bakalım" demesi gereken bir süreçten geçiyoruz. Demokratik siyasetin özgürlük alanı gündün güne daraltılıyor; gözlerimizin önünde, bütün dünyanın gözli önünde, bu Meclisten güvenoyu almış bir Başbakana haddi bildirilebiliyor; ama, demokrasinin kalbi olan Parlamento, buna karşı hiçbir refleks geliştiremiyor. Aslı görevleri ve sorumlulukları konusunda, kendisini var eden rejimi yaşatma konusunda hiçbir aktivite sergileyemeyen bu Meclis, acaba ne yapıyor?!

Değerli milletvekilleri, dönemin Meclis Başkanı, çuvallar dolusu küfürnameyi, getirenlerin suratına çarpacağı yerde, ucuz, mesnetsiz ve yakışsız bir popülizm uğruna, teslim alabiliyor. Arkasından, devletin yasama organına, basın yoluyla "yuh" çekiliyor ve yasama organı, bu hakareti sineye çekmek zorunda kalabiliyor. Kaderin cilvesine bakın ki, aynı Meclis Başkanı, birkaç ay sonra, herkesi hayretler içerisinde bırakan bir yolsuzluk iddiasının başkahramanı olabiliyor. Siyasî rekabeti bir ölüm kalım mücadelesi gibi algılayan ve bu yüzden kendisini hiçbir kuralla bağlı saymayan bir zihniyet, ardi arkası gelmeyen bir dosya savaşı başlatıyor. Nedir acaba bütün bunların varmak istediği hedef, amaç ne?..

Değerli milletvekilleri, öylesine bir dosya savaşı ki, yargıya intikal etmiş ve sonuca bağlanmış olan TOFAŞ konusu, Sayın Çiller ile ilgili olarak, Meclis gündemine indirilip soruşturma önerge-

sine dönüştürülebilir. Düşünün ki, Anavatan Partisine mensup bir sayın bakan, TEDAŞ ile ilgili yolsuzluk iddialarına cevaben, gerek Bakanlar Kurulunda gerekse parti meclis grubunda, herhangi bir yolsuzluk olmadığını, hatta, aksine, burada bir devlet yararı korunduğunu açıkça ifade etmiş olmasına rağmen -ama, tamamen siyasi amaçlı olarak bir linç operasyonu sürdürülerek- TEDAŞ dosyası da, aynı şekilde, Sayın Çiller ile ilgili olarak, soruşturma konusu haline dönüştürülebilir.

AHMET ALKAN (Konya) – Kim veriyor o önergeyi?..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bütün bunlara itibar ettiniz, bütün bunlardan bir hükümet çıkarmaya çalıştınız, Parsadan adlı bir dolandırıcının üzerinden siyaset yaptınız.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Parayı kim verdi ona? Bunu hiç olmazsa söylemeyin Nevzat Bey!

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, binlerce erimizin, subayımızın, sivil vatandaşımızın, öğretmenimizin, polisimizin katline sebep olmuş bir eşkıyanın yandaşı olan Doğu Perinçek gibi -herkesçe bilinen, tanınan- bir zatı muhteremin iddialarına cansimidi gibi sarılarak, Sayın Genel Başkan Çiller'i, CIA ajanlığıyla suçlayabiliyorsunuz. Ben, vicdanlarınıza sesleniyorum...

Sonra, gidiyorsunuz, Sayın Çiller'in Türk-Alman uyuşturucu çetelerine arka çıktığı iddiasıyla, Alman Suç Dairesine ve istihbarat makamlarına düzmece belgelerle başvuruyor ve onun hakkındaki bu iddialarınızı, ne yazık ki, ısrarla sürdürüyorsunuz; ama, Türkiye'nin onuruyla, şerefiyle oynamış olmanız bir yana, Alman yetkili makamları, bu belgelerin, sadece, Çiller'i yıpratmaya dönük, onu karalamaya dönük, siyasetin dışına atmaya dönük ve Doğru Yol Partisini parçalamaya yönelik birtakım belgeler olduğunu açıklayabiliyor.

Ama, siz, bütün bu iddialarınızdan vazgeçmiyorsunuz ve Sayın Çiller'in malvarlığıyla ilgili daha önce verilmiş soruşturma önergesini, gerek komisyonadaki gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisindeki müzakeresi ve oylaması sonucu kesinlik kazanmış olmasına rağmen, yeniden gündeme getirebiliyorsunuz. Ülkenin bütün meselelerini bir tarafa atıp, ülkenin hiçbir sorunuyla meşgul olmayıp, çözüm üretmeyip, sadece, Çiller'le, onun malvarlığıyla ilgili -Amerika'da kaç odası var, kaç penceresi var şeklinde, olayı gerçekten basite indirgerek- bir dosya savaşını sürdürüyorsunuz ve bundan hükümet çıkarmaya çalıştınız.

Değerli milletvekilleri; ama, bu konularda birileriyle ortak oldunuz; çünkü, gördük ki, Türkiye'de de, Meclis insanları aklıyor -Sayın Çiller'i akladığı gibi- mahkemeler insanları aklıyor; ama, TV kanalları ile gazete sayfaları, nedense, hiç kimseyi aklamıyor; Türk siyaseti, bütün şerefini, onurunu, saygınlığını, bunlarla birlikte siyasi meşruiyetini, medya cellatlarının insafına terk ediyor. İki yıldan beri, siyasetin medyaya akseden yüzünde, akılalmaz iddiaların dışında hiçbir tartışma yok; hiçbir projeniz yok, hiçbir iddianız yok ve vizyonunuz yok.

Değerli arkadaşlar, Sayın Ecevit dikkatle dinliyor bizi; kendilerine bir hususu hatırlatmak isterim: Ta, Roma hukukundan bu yana, ikibin yıldır, hukukun temel ilkesi olarak bilinen kaziyeci muhkemeyi yok sayabiliyorsunuz. Bir gün mahkûm olup hapis yatmış bakanlarımızın da, hükümet mesuliyetinin müşterekliği dolayısıyla... Evet, Sayın Ecevit, devri iktidarınızda, Başbakan olduğunuz dönemde, sizin görevlendirdiğiniz, tensip ettiğiniz bakanların Yüce Divanda mahkûm edilip cezaevinde yattıkları dönemleri hatırlatarak size sesleniyorum: Müşterek hükümet mesuliyetinin müşterekliği dolayısıyla size sirayet etmesi tabii olan sorumluluğun da hesabını vermek durumunda kalacağınızı unutmayın diyorum.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Yok öyle bir şey!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Ne hazin tecellidir ki, bakanları hapiste yatmış Başbakan, bugün bizden hesap sorabiliyor.

ALİ ILIKSOY (Gaziantep) – Ne alakası var!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu önergede yer alan ve daha önce bu Meclisin reddettiği iddiaların hiçbiri gerçeği yansıtmıyor. Ne kadar mı; Sayın Çiller'in CIA ajanı olduğu iddiası ne kadar doğruysa, eroin kaçakçılığı yaptığı, nükleer madde kaçakçılığı yaptığı iddiası ne kadar doğruysa, Azerbaycan'da darbe tertiplediği iddiası ne kadar doğruysa, TEDAŞ ve TOFAŞ dosyalarındaki iddialar ne kadar doğruysa, bu önergede sıralanan iddialar da o kadar doğrudur. Sayın Çiller'i yok etmeye dönük komploları hazırlayanlar, önce medyayı kullanmış, sonra savcılıkları ve mahkemeleri kullanmış; bunların hiçbirisinden sonuç alamayınca, Yüce Meclisi kullanmayı düşünmüşlerdir; ama, yanlış, yanlıştır. Önceki iddialarımız bugün nasıl birer iftira çingırağı gibi boynunuza asılı kaldıysa, bu iftiranız da aynı şekilde boynunuza asılı kalacaktır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Yok ya!..

DEVLET BAKANI HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Seni mi dinleyeceğiz... İnanarak konuş!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Derme çatma bir iktidar modelini bu ülkenin sırtına bir kam-bur gibi sarmaya muvaffak olanlar, Tansu Çiller'i ve onun haklı demokrasi mücadelesini bertaraf ederek uydurma bir muhalefet ve muvazaalı bir demokrasi inşasına muvaffak olamayacaklardır.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Korkmayın... Korkmayın...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Parlamento çoğunluğunu temsil eden siyasi partilerin liderleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, konuşmanızı tamamlayın efendim. Metnin çok dışına çıktınız Sayın Ercan.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – ...acil bir seçim ihtiyacını birlikte tespit etmişken, halka muhtıra vererek ve "Genelkurmay Başkanı seçim istemiyor" diyerek, hazin sonlarını geciktirmeye çalışanlar var.

Değerli milletvekilleri, millî iradeden umut keserek, başka güç ve ideallerin vesayetine girmeyi kazancı bir iş olarak belki görenler olabilir. Bu vesayet kurumunu diğer bütün kurumların üstüne çıkararak, anayasal sistemi ve onun bütün müesseselerini yozlaştırarak, hesap gününde milletin gazabından kurtulmayı düşünebilirler. Denizin bittiği gün, böyleleri için nasıl olsa kaçacak bir yol bulunur; ama, bu Parlamentonun kaçacak bir yeri yok; çünkü, bu ülkenin de, devletin de, rejimin de aslı sahibi, aslı sorumlusu, aslı hamisi, millî irade adına Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Ben inanıyorum ki, yasama organı, kendisini, Hükümetin bir alt ünitesi haline getirmeyecektir; Sayın Yılmaz aksini düşünse de, onun talimatıyla tarih karşısında kendisini nakzetmeyecek, yalanlamayacaktır; Yüce Meclis için asıl önemli husus, işte budur.

İçinde bulunduğumuz konjonktürde "Türkiye'de demokrasi vardır" dedirten tek faktör, Sayın Çiller'in siyasetteki varlığı ve onun cesaretle yürüttüğü demokrasi mücadelesidir. Milletçe yeniden demokrasiye dönüş ümidimizi canlı tutan bu tek faktör, eğer bu çatı altında bertaraf edilecekse, bilinmelidir ki, bundan Tansu Çiller'in şanı eksilmez.

Değerli milletvekilleri, Anayasaya, mevcut yasalara ve yıllardır süregelen Meclis teamülleri-ne göre, Anayasaya tamamen aykırı olarak, teamüllere aykırı olarak verilen Meclis soruşturması önergesini kabullenerek, burada, onun oylamasında, sırf siyasi amaçla parmak kaldırmak durumunda olanların, bir gün, tarih ve millet önünde, hem Allah huzurunda hem beşer indinde hesabı çekeceğini tekrar hatırlatıyor, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, soruşturma önergesi üzerinde kişisel konuşmaların sonuncusu, Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova tarafından yapılacaktır.

Buyurun Sayın Yalova. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Muhterem Başkanım, muhterem milletvekilleri; Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 arkadaşının, Sayın Tansu Çiller hakkında, Anayasanın 100 üncü ve İttüdüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesiyle ilişkili olarak kişisel söz almış bulunuyorum; hepinizi en derin hürmetlerimle selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, izinizle, Sayın Yılmaz Karakoyunlu'nun bir sözünü alarak başlayacağım konuşmama: "Adalet, özgür insanın erdemidir" diyor bir eserinde. Özgür bir insan olarak, adaletle ve Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerimin Maide Suresinde belirtildiği şekilde "bir topluluğa kin duyarsanız, adaletli karar vermeyebilirsiniz" hükmünü de kulağa küpe ederek, unutmuyarak, burada bir hukukî çerçeve çizmeye çalışacağım.

Muhterem milletvekilleri, Sayın Mustafa Kamalak Hocamız, gerçekten -Komisyonlarda birlikte çalışıyoruz- saygı duyduğum bir hocam, bir insan. Şimdi -muhterem hocam beni lütfen bağışlasınlar- Anayasanın 100 üncü maddesinde "Meclis soruşturması" başlıklı bölümü okurken "başbakan ve bakan diyor; oysa, soruşturma önergesi, eski başbakan, eski bakan hakkında verilmiştir; dolayısıyla, soruşturma açılmaz" buyurdular; hep birlikte izledik. Sanıyorum, sevgili hocam beni hoşgörülle karşılayacaktır; Sayın Lütfü Esengün ve 62 arkadaşının vermiş olduğu önerge döneminde -Anayol dönemiydi- Sayın Tansu Çiller, ne bakandı ne başbakandı. (ANAP sıralarından alkışlar)

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Bunu nasıl izah edeceksiniz?!

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Bir yıl öncesinde, eğer, bu Anayasa hükmü, Sayın Kamalak Hocamız tarafından kale alınmamışsa, belki bilmediği için olabilir; ki, anayasa profesörüdür, bu mümkün değildir. Ayrıca, hukukumuzda "kanunu bilmemek mazeret değildir" diye bir kural vardır. Şimdi, bir yılda böyle bir farklı değerlendirme olursa...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Farklı tatbikattan bahsetti.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Suçlamıyorum; hocama saygım konusunu başta ifade ettim; hiç endişeniz olmasın.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Farklı uygulamadan bahsetti.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Ama, hocam başka bir şey söyledi; bu teamülden bahsetti, ben de oraya geleceğim. Şimdi, bu konuya, parlamento hukuku açısından, anayasa hukuku açısından, ceza hukuku açısından bakmazsak, bakın nelerle karşılaşıyoruz muhterem milletvekilleri.

"Meclisin yürüttüğü ve kesin yargı kararına götüren tek adli görev olan soruşturmanın açılması, Yüce Divana sevk veya takipsizlik kararlarının kusursuz ve hukukî olmalarının vazgeçilmez şartları vardır. Yargısal kararlar, karara katılan kişilerin öz bilgilerine, şahsî mesailerine dayalı olmalıdır. Hâkim, savcı ve bu konumlarda olan her milletvekili, olayın tüm delillerini ve diyalektiğini incelemek, kavramak ve vardığı sonuç doğrultusunda karar oluşturmak zorundadır" diyor Sayın Ahmet İyimaya arkadaşım, Sayın Halil Şıvgın ile ilgili komisyon toplantısındaki karar konuşmasında. Şimdi, yanlış mı; kesinlikle değil; yani, hâkim ve savcı konumunda olan milletvekillerinin, yani, soruşturma komisyonunda görev yapan sayın milletvekillerinin, tüm delilleri araştırmalarını, incelemelerini, kavramalarını gerekli görüyor.

Yine, Sayın Ahmet İyimaya arkadaşım "Cumhuriyet Hükümetinin bir bakanı, bir partimizin genel başkanı, Başbakan hakkında ileri sürülen ithamların tahkiki, delillerin doğru değerlendirilmesi, hukukî tahlillerin objektif yapılmasının zorluğu ifadesi dahi gereksiz bir hakikattir" buyuruyor. Kiminle ilgili diye merak ederseniz, arz edeyim: Sayın Mesut Yılmaz'la ilgili Emlak Bankası konusunda verilmiş olan soruşturma önergesiyle ilgili. Bilirsiniz, 15 üyeden müteşekkildi, 12 üye "soruşturmaya gerek yok" buyurmuştu; Sayın Ahmet İyimaya arkadaşımız, Sayın Nejat Arseven'in başkanlığını yaptığı alt komisyonda "evet, soruşturmaya gerek yoktur" demişti; ama, daha sonra muhalefet şerhi koymuştu.

Değerli milletvekilleri, eğer, bu konuyla ilgili Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununu unuttur-sak, sanıyorum, sağlıklı bir sonuca varmamız mümkün değildir. Anayasa açısından sorun son de-rece basit: 100 üncü maddede denilmiş ki, böyle bir konuda, Meclis üye tamsayısının asgarî onda 1'i, bir önerge verebilir.

İkinci bir sorun var karşımızda: Peki, aynı konuda ikinci bir soruşturma önergesi verilebilir mi sorusu. Bu konuda, Doğru Yol Partisi mensupları, yönetimi, güzel bir araştırma yapmış ve birçok profesörün -aralarında Sayın Özer Çiller'in avukatının da mütalaası var; bir de, savunma belgeleri arasında "Sayın Hüsamet'in Cindoruk'un onayı" başlıklı bir mütalaanın da olduğu söyleniyor; el-bette ki, Anayasanın kişilere tanıdığı en temel haklardan biri olan kendini savunma hakkını esirge-dığınız bir kişinin, bugün savunmada delil olarak gösterilmesi bir çelişki midir diye düşünmek, ta-biî ki, herkesin hakkıdır; ama, ben orasında değilim- verdiği mütalalara -ki, içlerinde benim de şahsen tanıdığım, namuslu olduğumu bildiğim insanlar var- baktığımız vakit, şunu söylüyorlar: "Yapılan soruşturmanın bihakkın yapılması." Bir kere, Sayın Mümtaz Soysal Hocamız söyledi, yargı yetkisi, Anayasamızda da ifade edildiği gibi, bağımsız mahkemelere aittir. Meclisin yaptığı iş "yargısal" diyoruz "ona benzer bir iş" diyoruz; orada fazla ayrıntıya girmiyorum. Yapılan soruş-turma, eğer, bihakkın yapılmamışsa, yani, soruşturma komisyonu başkanı, üyeleri, araştırılması ge-reken tüm hususları araştırmamışlarsa, o soruşturmanın, tam -hukuka uygun, ahlaka uygun- yapıldığından bahsetmek mümkün değildir. Dolayısıyla, yeni bir soruşturma önergesiyle ilgili olarak ce-vaplamamız gereken husus şudur ki, bu yeni deliller neyle oluşacak: Kuvvetli bir şüphe bulunma-sı... Askerî Yargıtayın kararlarına da bakarsanız böyledir, Anayasa Mahkemesinin kararlarına da bakarsanız böyledir. Kuvvetli şüpheyi, değerli milletvekilleri, eğer, soruşturma komisyonuyla ilgi-li Meclis Genel Kurulunun kararı sonrasında aramaya başlarsanız, eksik karar vermiş olursunuz. Bütün o iddiaları -aynı partiye mensup 8 komisyon üyesi ne şekilde karar vermiş olursa olsun- or-taya atan 63 sayın milletvekilinin ortaya koydukları iddiaların araştırılmasından en azından başla-mak zorundasınız

Soruşturma komisyonları, aynen Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda olduğu gibi, adli yet-kilere sahip olduğu için, öncesine de gidebilirsiniz; ama, bakın, hiç kimse, burada, Ceza Muhake-meleri Usulü Kanununun 167 nci maddesinden ve ikinci fıkrasından da bahsetmedi. Ayrıca, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 330 uncu maddesi var: "Katılaşan bir hüküm ile neticelenmiş olan bir dava aşağıda yazılı hallerde sanık veya mahkûmun aleyhine olarak muhakemenin iadesi yolu ile tekrar görülür:

1. Duruşmada sanığın veya mahkûmun lehine ihticaç olunan ve hükme müessir olmuş bulu-nan bir vesikanın sahteliği tebeyyün ederse,

2. Yemin verilerek dinlenmiş olan bir tanık veya bilirkişinin hükme müessir olacak surette sa-nık veya mahkûm lehine kasıt veya ihmal ile hakikat hilâfına tanıklıkta bulunduğu veya rey verdi-ği anlaşılırsa,

3. Hükme iştirak etmiş olan hâkimlerden biri aleyhine ceza tatbikatını ve kanunî bir ceza ile mahkûmiyeti istilzam edecek mahiyette olarak görevlerini ifada kusur etmiş ise..." Ki, burada, soruşturma komisyonu üyelerinin kusuruna tekabül eder.

" 4. Sanık beraat ettikten sonra suça müteallik itimada şayan bir ikrarda bulunmuş ise" diyor Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 330 uncu maddesi. 167/2 ne diyor: "Yeni delillerin ortaya çıkması, kuvvetli şüpheyi uyandıracak..."

Peki, sayın milletvekilleri, bu konuda, haksız mal edinmeyle ilgili 3628 sayılı Kanunun ilgili maddelerine bakmayacak mıyız?!. O kanunun icbar ettiği kurallar çerçevesinde, bu gösterilen mal bildirimlerinin süresinde verilip verilmediği, kanunun öngördüğü sürede verilmemişse cezayı gerektirip gerektirmediği, bu mal bildirimlerinin tüm değişimleri vaktinde içerip içermediği, yine bu mal bildirimleriyle yetinmeyip, adalete uygun bir soruşturma yaptığımız vakit, hakikate uygun olup olmadığını araştırmadan, neyin yeni delilini arayacaksınız?!. Önce, var olan, soruşturma komisyonunun yaptığı çalışmadaki eksikleri, kapatmamız gerekir. Biz, o noktada, 7 milletvekili olarak, baştan sona, itimat buyurunuz ki, tüm ısrarlarımıza rağmen, hakkında soruşturma yapılan kişinin komisyona daveti ricamızı bile kabul ettiremedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – 2 dakikada bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yalova, konuşmanızı tamamlayın efendim.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Şimdi, herkes, Anayasanın 138 inci maddesinden bahsediyor -ki, bugün, burada, görülmekte olan o davaya ilişkin herhangi bir rey ihsasında bulunulmadı ama, sayın milletvekilleri, 138 inci maddeye gelebilmek için, önceki 137 maddeyi de ele almanız lazım; o zaman, 38 inci maddeyle karşılaşsınız. 38 inci maddeyle karşılaştığımız vakit, Sayın Tansu Çiller'in, geçen dönem kurulan Mal Varlığı Soruşturma Komisyonuna, bizim sorduğumuz sorular karşılığında verdiği yanıtlardan 16 tanesinin "bu, Anayasanın 38 inci maddesine aykırıdır" cevabıyla karşılandığını görürsünüz ki, bunun adı, Ceza Kanunumuzda, sanığa tanınan susma hakkıdır. O zaman nedir: "Kimse, kendi aleyhinde, yakınları aleyhinde olabilecek bir delile zorlanamaz" hükmünden baktığımız vakit, suç delillerinin ortaya çıkmasına mani olmak demektir.

Şimdi, eğer, mutlaka yeni delil araniyorsa, bugüne kadar yazılanlar, bugüne kadar basında, televizyonlarda söylenenler yetmiyorsa, işte, şu dosyada, Amerika'nın değişik kentlerinde, Türkiye'deki değişik yörelerdeki gayrimenkullerin ve menkullerin, iktisap şeklinde ve el değiştirmesinde -vazgeçtim; siyasî ahlak diye, mukayeseli parlamentolardan örnek vermeyeceğim- yüzlerce soru, var olan mevzuat çerçevesinde cevaplanmamış ya da eksik cevaplanmıştır. Dolayısıyla, o insanların da yargılanma kutsal hakkına sahip olduğunun bilinciyle, o insanlara bu savunma hakkını esirgemememiz gerekir inancıyla, bu konuda soruşturma komisyonunun kurulması gerektiği kanaatimi belirtir; her birinize, Yüce Heyetinize en üstün saygılarımı sunarım. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova'ya teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, son söz, hakkında soruşturma istenen eski Başbakan Tansu Çiller'e aittir. Sayın Çiller, şu anda Genel Kurul salonunda hazır bulunmadığına göre, söz hakkını kullanmamış bulunmaktadır.

Böylece, Meclis soruşturması önergesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Devlet eski Bakanı, Dışişleri eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve eski Başbakan Tansu Çiller hakkında Meclis soruşturması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Meclis soruşturması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Meclis soruşturması açılması kabul edilmiştir.

Anayasanın 100 üncü maddesi gereğince, soruşturma, siyasi partilerin güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her parti için ayrı ayrı adçekme suretiyle kurulacak 15 kişilik bir komisyon tarafından yürütülecektir.

Soruşturma Komisyonunun görev süresi iki aydır. Bu sürenin, komisyonun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimi tarihinden itibaren başlamasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bu konudaki görüşmeleri ve oylamayı tamamladıktan sonra, birleşimin başlangıcında Doğru Yol Partisi Grubuna mensup arkadaşlarımız tarafından, bazı üyelerin Doğru Yol Partisi Grubuna mensup arkadaşlarımıza yakışık almayan sözlerle hitapta buldukları şekilde bazı iddialar ifade edilmişti. Ben, kendilerinin bu iddialarını tutanaktan tetkik edeceğimi ve eğer, iddialar doğruysa, itham edilenler hakkında İktüzüğün gerektirdiği tedbirleri alacağımı ifade etmiştim. Görüşmeler sırasında tutanakları getirttim ve incelediğim tutanakta arkadaşlarımın iddiasına uygun herhangi bir ifadeye rastlamadım; o sebeple, tutanak tarafından tespit edilmemiş bir husus Meclis Genel Kurulunda ifade edilmemiş sayılır. Esasen, arkadaşlarımın bundan sonra da, görüşmeler sırasında Meclis çatısı altına yakışmayacak ifadelerle birbirlerine hitap etmeyecekleri yönündeki umudumu muhafaza ediyorum.

Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlıyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – *Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin ikinci müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Görüşmeler ertelenmiştir.

2. – *Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İktüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338)*

BAŞKAN – 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin maddeleri, önergelerle birlikte geçen birleşimde İktüzüğün 88 inci maddesine göre Komisyona geri verilmişti; Komisyon, raporunu henüz vermediğinden teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

3. – *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürçan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki*

Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553)

BAŞKAN – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon?.. Yok.

Görüşme ertelenmiştir.

4. – *Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (1)*

BAŞKAN – Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde tasarının 1 inci maddesi okunmuştu. 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Abdullah Gencer söz istemişlerdir. Diğer gruplardan söz isteyenler varsa, yazılı olarak Başkanlığa bildirilmesini rica ediyorum.

1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Abdullah Gencer'e söz veriyorum.

Sayın Gencer yok mu?.. Sözcü hazır bulunmadığına göre...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Grubumuz adına Sayın Yülek konuşacak.

BAŞKAN – Yani, Grup sözcünüzü değiştiriyorsunuz. Peki.

Adana Milletvekili Sayın Ertan Yülek; buyurun.

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Yülek.

FP GRUBU ADINA İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Esasında, Sayın Başkanımız iltifat buyurdular, ben, şahsım adına söz istemişim; ancak, şimdi Grup adına konuşuyorum.

Değerli arkadaşlarım, dün, kanun tasarısının tümü üzerinde yapmış olduğum konuşmada da belirttiğim gibi, gerçekten de globalleşen dünyada, sınırların ortadan kalktığı bir dünyada, insanların, çok rahatça bir ülkeden diğer bir ülkeye gitmesinin ve o ülkede, belli bir süre kalmasının büyük faydası olduğu kanaatindeyim.

Bu bakımdan, Grup olarak da, bu kanun tasarısının bu maddesini destekleyeceğiz; ancak, tasarının bu maddesi üzerinde bazı değişiklik önerglerimiz olacak. Önergelerimiz geldiği zaman fikirlerimizi bir kere daha beyan edeceğiz.

Bu arada, hemen şunu ifade edeyim -ki, dün de belirtmiştim- bundan sonra görüşeceğimiz aynı kanunun bu defa bir maddesinin değiştirilmesiyle ilgili kanun tasarısı da bu maddeyle çok yakından ilgilidir. Bu madde, Türkiye’ye gelen ve ikamet etmek isteyen kimselere beş yıla kadar ikamet süresi verilmesini ve gerektiğinde de, bunun, dört defa daha uzatılmasını öngörmektedir.

(1) 30. S. Sayılı Basmayazı 15.4.1998 Tarihli 77 nci Birleşim Tutanağına eklidir.

Bundan sonra gelen madde ise, vize olarak yurt içinde ikamet eden yabancıların, yurtdışına çıkmaları halinde tekrar vize alma zorunluluğu gibi hakikaten çok da mantıklı olmayan bir meseleyi ortadan kaldırdığı için, oldukça iyi düzenlenmiş bir maddedir.

Benim esas üzerinde duracağım hadise şu: Keşke, bu maddeleri ve buna benzeyen diğer maddeleri, zamanı geldiğinde veya birinin talebi olduğunda buraya getireceğimize, bu Kanunun, yani Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun tümüyle alakalı olarak, şu anda dünyanın gelişimine, değişimine ve bu konudaki diğer medenî ülkelerin uygulamalarına uygun ciddi değişiklikler yapsak, çok daha iyi olur kanaatindeyim.

Halbuki, bu kanun tasarısı böyle hazırlanmamış ve bu madde de, zannediyorum ki, sadece belli bir ihtiyacı gidermek için, sadece belli kimselerin baskılarıyla, belli kimselerin belli yerlerdeki birtakım temaslarıyla alelacele hazırlanmış. Gerçekten, alelacele hazırlanan bu kanun tasarısının metnine bakıldığında, bu, Hükümetten gelen tasarı ile Mecliste yapılan değişikliklerde çok açık olarak görülüyor. Bunu, en azından kelimelerde görüyoruz; kelimeler bile, hakikaten, eski Kanuna uygun olarak hazırlanmışken, Meclis İçişleri Komisyonunda gerekli değişiklikler yapılmış; ancak, o değişiklikler yapılırken bile, zannediyorum ki, maddedeki cümleler üzerinde de sıhhatli olarak durulmamıştır.

Ben, bir hususu daha belirtmek istiyorum: Keşke, bu kanun tasarısını ve bu maddeyi geri çekme imkânı olsa da, -dün, Sayın Ali Dinçer'in de belirttiği gibi- Türkiye'de de, Amerika'da olduğu gibi veya bazı ülkelerde olduğu gibi; bu, yeşil kart olmaz da -Amerika'da, bir yeşil karttır- Türkiye'de de başka bir kart olabilir -mavi kart gibi- ve bu suretle, Türkiye, çok daha ileri bir kanuna kavuşmuş olur ve yakın gelecekte de, tekrar, bunu değiştirme durumu olmaz.

Bütün dünyada, bilhassa, değerli kafaların, büyük kafaların, önemli ilim adamlarının, sanat adamlarının, kendi memleketlerine gelip yerleşmeleri, hatta, o konuda, çeşitli faaliyetlerde bulunabilmeleri için, bir nevî teşvikler kullanılmaktadır -ki, dün de beyan etmiştim- Amerika Birleşik Devletleri, vize meselesinde ve göç meselesinde oldukça sıkı kaidelere sahip olmasına rağmen, zaman zaman çıkarmış olduğu bazı genelgelerle veya bazı kararnamelele, dünyanın muhtelif yerlerinden kendi memleketlerine göç edecek veya gelebilecek insanları ilan eder. Nitekim, geçen yıl da, bütün dünyadan, belki, 20 bin kişinin üzerinde, göç alabileceğini ve her memleketde de belli bir kontenjan tanıdığını ilan etmiştir; ancak, burada, önemli olan husus şu: Kendi memleketine gelecek insanlarda, mutlak surette belli bir standart aramaktadır; bu da, kendi memleketine gelecek kimselerden, iş arayan herhangi birisine değil de, gerçekten kendi kültür hayatına, kendi ilim hayatına, kendi teknolojik hayatına katkıda bulunabilecek kimselere öncelik vermekte ve gelebilecek bu kimselerin de hangi nitelikleri haiz olması lazım geldiği hususunda çok açık beyanlarda bulunmaktadır. Keşke, Türkiye için de, aynı şekilde, bu maddeyi böyle düzenleyebilseydik.

Arkadaşlar, diğer bir husus -yine belirtmiştim- bu kanunun gerekçesine ve 1 inci maddenin de gerekçesine baktığımızda, gerçekten kanunun tasarısının esas getiriliş sebebiyle madde gerekçeleri arasında bir bağlantı yoktur. "Avrupa Birliğine girme sebebiyle, gümrük birliğine girdiğimizden dolayı, buralardaki yerleşmeleri rahatça yapabilmek için ve onlara uyumu sağlayabilmek için böyle bir tasarı sevk edilmiştir" deniliyor.

Arkadaşlar, düşünün, Türkiye'deki bir işadımı ile bir Alman işadımı veya bir Fransız işadımı, Avrupa Birliği çerçevesinde, eşit şartları haiz değildir ve rekabet bozulmuştur ve bozulmaya da devam etmektedir. Nasıl rekabet bozulmuştur ben arz edeyim. Bakın, bir Alman işadımı Türkiye'deki bir işi için veya bir ihale için sabahleyin uçağına atlıyor, öğlene kadar işini burada yapıyor, ihaleye girecekse ihaleye girebiliyor ve akşam üzeri de kendi memleketine gidebiliyor. Şimdi bunun aksini, Türkiye'deki Türk işadamları için düşünelim. Türk işadamları belki haftalar, belki

aylar sürüyor ki, bir vize alabilsin ve bu vizesiyle Avrupadaki herhangi bir ülkede işini yapabilsin veya oradaki bir ihaleye girebilin. Demek ki, biz, kendi kendimize bir çifte standart karşısındayız.

Şimdi, dün de beyan etmiş idim, kanun maddesinin gerekçesinde "efendim, Türkî Cumhuriyetler ile komşu cumhuriyetlere, biz, eğer daha farklı bir usul uygular isek, mesela beş yıl yerine on sene uygular isek veyahut da onlara süresiz birtakım oturma izinleri verirsek, o zaman çiftçe standart uygulamış oluruz" deniliyor.

Avrupaya karşı çifte standart uyguluyoruz; çünkü onlar bize gelirken vize almıyorlar, biz oraya gideceğimiz zaman vize veriyorlar. Orada bir çifte standart var; ama kendi insanlarımıza, kendi komşularımıza, kendi soydaşlarımızın bulunduğu devletlere geldiği zaman bir çifte standarttan bahsediliyor. Bu, anlaşılacak bir hadise değildir, tasvip edilecek bir hadise de değildir. Onun için, ben, rica ediyorum, belki, daha iyi bir tasarı, daha iyi bir madde geliştirilebilir ve bu söylediğim mahzurlar da ortadan kaldırılabilir ve diğer bazı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yülek, onları, diğer maddeler üzerinde de söyleyebilirsiniz. Lütfen, konuşmanızı tamamlayın.

İ. ERTAN YÜLEK (Devamla) – Bu konuda bazı önergelerimiz vardır. Umut ediyorum ki, bu konudaki önergelerimiz Yüce Kurulun tasvibine mazhar olur ve kabul edilir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına konuşan Adana Milletvekili Sayın Ertan Yülek'e teşekkür ediyorum.

Şimdi, kişisel sözlere geçiyoruz.

Konya Milletvekili Sayın Abdullah Gencer kişisel söz isteminde bulunmuşlardır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Başka grup yok mu Mecliste?!

BAŞKAN – Diğer gruplar söz istemediler efendim.

Buyurun Sayın Gencer. (FP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GENCER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde, şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, öncelikle ifade etmek istiyorum ki, bu tasarıda, 1 inci maddede getirilmekte olan şeyleri olumlu olarak karşılıyoruz. Burada, ikamet tezkerelerinin süresi yeniden düzenlenmektedir. Bu tezkerelerin süresi beş yıla çıkarılmaktadır. Mütakabiliyet ilkesi uyarınca, bu sürenin, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle, İçişleri Bakanlığı tarafından da, daha uzun ya da daha kısa olarak tespit edilmesine imkân verilmektedir. Bu uzatma işleminin de, en fazla dört kere olabileceği metinde yer almaktadır.

Ayrıca "ikamet tezkereleri şahsî olmakla beraber, karı koca ve bunların 18 yaşını doldurmuş çocuklarına, ya hepsi için, yahut çocukların baba ve analarınının refakat hanesine kaydı suretiyle müşterek ikamet tezkeresi verilebilir; iş sahibi olanların şahsî ikamet tezkeresi almaları zorunludur" denilmektedir. Bu maddenin gerekçesine baktığımız zaman "Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerin mevzuatı ile ülkemiz mevzuatı arasında paralellik sağlanması..." ifadeleri yer almaktadır.

Burada ifade etmek istediğim şey şudur: Mütakabiliyet esasını ve Avrupa Birliği ile aramızdaki mevzuatı paralellemek noktasında, Türkiye olarak, gerçekten çok hassas bir düşüncenin içerisine girmek mecburiyetimiz vardır. Bu tasarıyı getiren Hükümetin, mutlaka ve mutlaka, mütakabiliyette, Türkiye'yi herkesin mütakabiliyetini kabul edebileceği bir noktaya getirmesidir.

Türkiye Cumhuriyeti, büyük bir devlettir, tarihî kökleri olan bir devlettir; ancak, özellikle yüksek teknoloji üretme noktasında dünya devletleriyle, bu konuda mesafe almış ülkelerle yarışma imkânı yoktur.

Bu hususta şu teklifi de getirmek istiyorum: Türkiye'de birçok üniversitemiz var; ancak, bu üniversitelerde biz gerçek manada yüksek teknolojiye yönelik araştırma laboratuvarlarını tesis etmedik. Zaten, Millî Eğitim Bakanlığımızın ve YÖK'ün bütçelerine baktığımızda, bu bütçelerle böyle bir şeyin gerçekleştirilmesi de mümkün görülüyor. O halde, bizim bu hususlarda, bütçelerde mutlaka büyük paylar ayırmamız ve ülkemizdeki bütün zeki öğrencilerimizi bu yöne kanalize etmemiz; böylece yüksek teknolojiyi elde etmemiz ve dolayısıyla mütakabiliyette de yarışabilir bir noktaya gelmemiz gerekir.

Burada parantez açarak bir şey daha ilave etmek istiyorum ki, ilim çevrelerimizde -gerçek manada ilim yapan ilim adamlarımızı tenzih ederek söylüyorum- öğrencilerimizin zekâsına değil, onların şekline, şemaline, kılık ve kıyafetine bakarak ilim yapmayı tercih eden ilim adamlarımızla ve bunlara "aferin" diyen siyaset adamlarımızla nereye kadar gidebileceğimiz hususunda da müthiş ve büyük şüphelerim vardır.

Değerli milletvekilleri, burada, süre dört kere uzatılabilmektedir. Bu da çok makul bir olaydır. Dolayısıyla, ülkemizde yatırım yapmak isteyenlere, ülkemizde turizm alanında çalışmak isteyenlere, velhasıl birçok konularda ülkemizde kazanç sağlama noktasında girişimde bulunanlara, bu uzatma hakkını vermek de gayet güzel bir hadisedir; memleketimize, ülkemize hayırlı sonuçlar getirecek bir hadisedir.

Ancak, burada, şunu da ifade edeyim ki, bu tasarıda eksik bırakılan bir yer vardır. O da şudur: Şu ana kadar, ülkemizde, gerek soydaşlarımız gerekse yabancılar mevcuttur; bunların oturma izinlerinin süreleri bitmiştir. Bu hususta da şahsım ve arkadaşlarım adına, bir ek madde eklenmesiyle ilgili önergem vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gencer, konuşmanızı tamamlayın efendim.

ABDULLAH GENCER (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnşallah, o konu da zamanı geldiğinde görüşülecektir. Yüce Meclis de o konuda gerekli desteğini verecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Abdullah Gencer'e teşekkür ediyorum.

1 inci madde üzerinde başka söz istemi yok.

Maddeyle ilgili bir önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 30 sıra sayılı tasarının çerçeve 1 inci maddesinde yer alan 9 uncu madde-geçen "en fazla dört defa" ibaresinin "en fazla beş defa" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

İ. Ertan Yülek

Mustafa Ünaldı

Hüseyin Kansu

Adana

Konya

İstanbul

Mikail Korkmaz

Musa Uzunkaya

M. Salih Katırcıoğlu

Kırıkkale

Samsun

Niğde

Kahraman Emmioğlu

Ahmet Çelik

Gaziantep

Adıyaman

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, ikinci bir önerge daha Başkanlığa ulaşmış bulunuyor; şimdi, onu da okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tasarı 1 inci maddesinde yer alan "4 defa" ibaresinin "10 defa" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Tevhit Karakaya

Bekir Sobacı

Suat Pamukçu

Erzincan

Tokat

Bayburt

Şinasi Yavuz

Maliki Ejder Arvas

Erzurum

Van

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, son okunan önerge, maddeye en aykırı olan önerge; onun için, öncelikle, son önergeyi işleme alıyorum.

Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AKIN GÖNEN (Niğde) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ BURHAN KARA (Giresun) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergeye, Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır.

Önerge sahipleri konuşacaklar mı, gerekçenin okunmasını mı tercih ediyorlar?

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) – Gerekçe okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ülkeler arasında geliş gidişlerin bu kadar sık olduğu bir zamanda, dört defa yenileme yeterli değildir.

III. – YOKLAMA

(FP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, yeterli sayıda arkadaşımız ayağa kalkarak, önergeyi oylayacağım sırada yoklama talebinde bulunmuşlardır.

Şimdi, yoklama isteyen arkadaşlarımın isim olarak tespitini yapacağım; ondan sonra, yoklamaya geçeceğim.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, öncelikle, yoklama isteyen arkadaşlarımın isimlerini okuyup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim:

Sayın Salih Kapusuz?.. Burada.

Sayın Ali Oğuz?.. Burada.

Sayın Osman Yumakoğulları?.. Burada.

Sayın Ahmet Çelik?.. Burada.

Sayın Ahmet Doğan?.. Burada.

Sayın Bedri İncetahtacı?.. Burada.

Sayın Abdullah Gencer?.. Burada.

Sayın Suat Pamukçu?.. Burada.

Sayın Şinasi Yavuz?.. Burada.

Sayın Nurettin Kaldırımçı?.. Burada.

Sayın Kahraman Emmioğlu?.. Burada.

Sayın Ertan Yülek?.. Burada.

Sayın Muhammet Polat?.. Burada.

Sayın Maliki Ejder Arvas?.. Burada.

Sayın Bekir Sobacı?.. Burada.

Sayın Tevhit Karakaya?.. Burada.

Sayın Mustafa Ünalı?.. Burada.

Sayın İlhan Sungur?.. Burada.

Sayın Kâzım Arslan?.. Burada.

Sayın Mehmet Altınsoy?.. Burada.

Yoklamaya Adana'dan başlayacağız; yalnız, yoklama isteyen arkadaşlarımın, yoklama bitinceye kadar Genel Kurul salonundan ayrılmamalarını rica ediyorum. Bu, yerleşmiş bir teamülümüz efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bu uygulamayı Kamer Bey başlattı; ama, devam ettirmeniz uygun değil. Arkadaşları tespit ettiniz; zaten, sayı önemli... Bu itibarla, yoklama isteyen 20 kişi var, mevcudu da üzerine eklersiniz, toplantı yetersayısını...

BAŞKAN – Ama, bu arada, bazı arkadaşlar yoklama talebinden vazgeçebilirler; yoklama talebinde bulunanlar vazgeçtiği anda da, ben yoklamayı keserim. (RP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır efendim, vazgeçmezler...

BAŞKAN – Yoklamaya başlıyoruz.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; çalışmalarımıza kaldığımız noktadan devam ediyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Devam)*

BAŞKAN – Bildiğiniz gibi, 1 inci madde üzerinde iki değişiklik önergesi vardı; önergeleri okuttum. Maddeye en aykırı olan önergenin oylanması sırasında yoklama istenilmişti.

Sayın Tevhit Karakaya ve arkadaşlarının önergesini tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi tekrar okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 30 sıra sayılı tasarinın çerçeve 1 inci maddesinde yer alan 9 uncu madde-
de geçen "en fazla dört defa" ibaresinin "en fazla beş defa" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif
ederiz.

Saygılarımızla.

İ. Ertan Yülek

(Adana)

ve arkadaşları.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AKIN GÖNEN (Niğde) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ BURHAN KARA (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmıyor.

İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ertan Yülek. (FP sıralarından alkışlar)

İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bundan evvel
verilen önerge -bu maddede yer alan "en fazla dört defa" ibaresi 10 defaya çıkarılmak suretiyle-
birtakım bürokratik olarak ortaya çıkacak problemleri bizzat Hükümet nezdinde çözmeye yönelik-
ti zannediyorum. Çünkü, bizim vermiş olduğumuz bu önergede esas mesele, icraya daha fazla yet-
ki vermektir; zaten "verilebilir" ifadesi yer almaktadır. İlgili maddede "dört defa uzatma işlemi ya-
pılabilir" diyor; yani, bir ihtiyarlık var. Bunu 4 defa yapacağımıza 5 defa yaptığımızda, uygun gö-
rülen şahıslara beş defa bu uzatma yapılabilir, uygun görülmeyenlere hiç yapılmaz. Uygun görü-
lenlere, 1 ilâ 5 arasında tespit edilecek bir rakam kadar uzatma işlemi yapılabilir.

Biz, niye 5 defa dedik; hemen ifade edeyim ki, çok değişik şahıslar burada ikamet müsaadesi
alacaklar ve bunlar senelere sari olacak. Bu kadar çok çeşitli ve değişik devletlerden müracaatları,
neden illa 4 gibi bir uzatmaya tabi tutalım da 5 yapmayalım? Eğer 5 olursa, icranın elinde daha faz-
la bir yetki oluyor ve tabii, bu yetkiyi de kullanma, elbette kendilerine ait olacaktır. Dolayısıyla, bu
önergeden kastımız, bundan evvelki yapmış olduğum konuşmalarda beyan etmiş olduğum bazı
mahzurları ortadan kaldırmaktır. Daha evvel beyan ettim; bu tasarı gerçekten de birilerinin -zanne-
diyorum ki, mağdur olan, bu konuda sıkıntı çeken birilerinin- Hükümete bunu getirmesi sonucu ha-
zırlandı. Eminim ki, bazı bakanlar, bu kanun tasarısının o maddesini dahi okumadan, cümlelerine
bile dikkat etmeden imzalamışlardır. Niye; çünkü, komisyonunda bazı ifadeler var ki, bunlar daha
çok... Mesela, Hükümette yer alan bazı bakanlar Türkçeye çok meraklıdır, hatta, öztürkçeye çok
meraklıdır. Halbuki, kanun tasarısına baktığımızda, çok eski kelimeler kullanılmıştır. Ben, ona kar-
şı olduğum için söylemiyorum; sadece, bazı bakanların bunu okumadığını beyan etmek için söylü-
yorum.

Şimdi, üzerinde düşünülmeden yapılmış olan böyle bir tasarinın, bu maddesindeki süre uzatı-
mı, eğer "beş defa" şeklinde olursa, zannediyorum ki, daha akıllı bir karar vermek mümkün olur ve
mağduriyete uğrayacak bazı kimselerin de mağduriyeti giderilmiş olur.

Bu madde üzerinde, belki düzeltilebilir diye, Sayın Başkana da bir hususu hemen arz etmek
istiyorum. Tasarinın gelen esas metninde "18 yaşını doldurmuş" ibaresindeki "18" yazıyla yazıl-
mış, burada ise "18" rakamla yazılmış. Maddeler ile alakalı olan kısımlarda "3 üncü madde, 5 inci

madde; 5 inci maddenin birinci fıkrası" şeklinde yazılıyor; ama, genel olarak, bizim yazı dilimizde "18" gibi bir rakamı, herhangi bir yanlışlığa sebebiyet vermemek için, yani bir rakam değişikliğinde 18'in 3 gibi veyahut da 5 gibi herhangi bir değişiklik olmaması için, "onsekiz" şeklinde yazıyla yazılarak düzeltilmesi hususunda Sayın Başkana bir yetki verilmesini de bu vesileyle arz etmek istiyorum. Kanun yazma tekniği bakımından bunun daha uygun olduğunu belirtiyor, hepimize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak konuşan Adana Milletvekili Sayın Ertan Yülek'e teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım; Sayın Ertan Yülek'in, bahsettiği 9 uncu maddenin üçüncü paragrafının üçüncü fıkrasındaki rakamla yazılmış olan 18'i yazıyla yazmamız bir redaksiyon düzeltmesidir. Komisyon da uygun bulursa yazım da böyle yapılabilir.

Komisyonun bu konudaki beyanını almak istiyorum; uygun mudur efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AKIN GÖNEN (Niğde) – Uygundur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rakam, yazıyla yazılmak suretiyle düzeltilecektir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. – 5683 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İkâmet tezkerelerinin yenilenmesi veya sürelerinin uzatılması

Madde 10. – Türkiye'de ikâmet tezkerelerini yenilemek veya süresini uzatmak isteyen yabancılar bu tezkerelerde yazılı sürenin sona ermesinden itibaren onbeş gün içinde 3 üncü maddede yazılı makamlara bizzat veya bilvasıta müracaat ederek 9 uncu madde hükümleri çerçevesinde yenisini almaya veya süresini uzattırmaya yükümlüdürler.

Tezkerelerde yazılı sürenin sona ermesinden önce de müracaat yapılabilir.

Medeni hallerinde ve Türkiye'de ikâmet sebeplerinde değişiklik olmayan yabancılar yenileme veya süre uzatma muamelesi için 3 üncü maddede yazılı beyannameyi vermezler."

BAŞKAN – 2 nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına Sayın Ali Oğuz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Dinçer, Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Necati Çetinkaya söz istemişlerdir.

Değerli arkadaşlarım, bu arkadaşlarımızın konuşma süreleri, çalışma süremizi aşıyor. O bakımdan, 1 inci maddenin tamamlanmasına kadar sürenin uzatılması hususunu oylarınıza sunacağım.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?..

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Daha, çalışma süresinin bitimine 25 dakika var; şu anda sizin böyle bir karar almanız uygun değil Sayın Başkan. Lütfen...

Şayet, son konuşmacıda uzayacak olursa, bunu yapabilirsin...

BAŞKAN – Peki efendim. Ben, aslında, üç grup söz aldığı için, teorik olarak, İttüdüğe göre yarım saat konuşma hakları var, normal süremizi dolduruyor; ama, sürenin bitimine yakın, herhangi bir arkadaşımızın sözlünü keserek, bu kararı alabilirim. Önemli değil.

İlk sözü, gruplar adına, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Ali Oğuz'a veriyorum.

Buyurun Sayın Oğuz. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Oğuz.

FP GRUBU ADINA ALİ OĞUZ (İstanbul) – Değerli Başkan, muhterem arkadaşlarım; Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu hakkında, Parti Grubum adına söz almiş bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, bir bayramı idrak ederek çalışmalarımıza başlamış bulunuyoruz. Bu vesileyle, hepinizin geçmiş Kurban Bayramını tebrik ediyor, sağlık, saadet ve çok bayramlar idrak etmenizi Cenabı Hak'tan niyaz ediyorum. (FP sıralarından alkışlar)

Bu arada, hac farızasını ifa ederek gelen değerli kardeşlerimin de haclarının makbul ve mebrur olmasını Allah'tan niyaz ediyor ve hepinizi hürmet ve muhabbetle tekrar selamlıyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, bu kanunun eski halini bilen arkadaşlar, elli yıl evvel, Osmanlı'dan kalma bir nizamnamei mahsusı tatbik ettiğimizi iyi bilirler. Özellikle, meslek hayatı elli yılı aşkın olan arkadaşlar, Memaliki Osmanıyye'de İkamet Eden Ecanibin Hukuk ve Vazaifine Dair Nizamnamei Mahsusun, uzun yıllar, cumhuriyetten sonra da tatbik edildiğini hatırlarlar ve bilirler. Biz, meslek hayatımızda, bunun tatbikatını, aşağı yukarı, on onbeş seneye yakın tatbik ettik. Sonradan, burada ismi geçen ve özellikle 1950'li yıllarda, 5683 sayılı Kanunun tatbikata geçmiş olduğunu - demek ki, meslek hayatımızın onbeşinci senesinde filan bu kanun zuhur etmiş- ve onun tatbik edildiğini biliyoruz. Özellikle de, bu kanun, aksamadan, gayet rahat tatbik ediliyordu; gerek dışarıda bulunan vatandaşlarımızın hizmetlerinin ifasında gerekse yabancıların Türkiye'deki ikametleri sırasında tatbik edilen hükümleri itibariyle de faydalı hizmetler gören bir kanundu.

Özellikle, genel gerekçede, hepinizin bildiği gibi, bu tadilatın, bir zaruretten doğmaktan çok, gümrük birliğine girmemizden sonra, bazı zaruretle bizde ikamet eden yabancıların ihtiyaçlarının yerinde ve zamanında karşılanamadığını, bazı aksaklıkların doğduğunu ve bizim özellikle Avrupa'da bulunan kardeşlerimizin bundan fevkalade sıkıntılar çektiğini; bu nedenlerle, bu hükümlerin bir an evvel düzeltilerek, o rahatlığın temin edilmesinin zaruretine işaret edildiğini görüyoruz. Demek ki, bu kanun tasarısı, bir bakıma, uyum kanunu tasarısıdır ve bir zaruretten doğmuş oluyor; Avrupa Birliğine gireceğiz, bunun bir an evvel düzeltilmesi lazım.

Bir de, yurt dışında, büyük, kesif bir vatandaş kitlemiz var; 1 milyon vatandaşımızı Almanya'ya göndermişiz, o 1 milyon dönmüş; fakat, onların yavruları, çocukları, aşağı yukarı 3 milyonluk bir kesif Türk kitleleri olarak orada ikametine devam ediyor; iş sahibi olmuşlar, bir kısmı vatandaş olmuş. Geçen senelerde, 38 bine yakın vatandaşımızın, orada, artık, iş sahibi, fabrika, çiftlik ve işletme sahibi başarılı işadamları olduklarını da düşünürseniz ve İsveç, Norveç, Hollanda, Belçika ve Fransa'daki kesafeti nazara alırsanız, bu tasarı, bir bakıma, zarurîydi ve bunun bir an evvel çıkarılması da gerekiyordu; müteakibliyet esasına müsteniden, bu kanun tasarısının hazırlanarak bir an önce Genel Kurula sevk edilmesi zarurîydi. O sebeple, tabii, hazırlayıp sevk edenlere teşekkür etmek lazım.

Ancak, özellikle Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızın, memleketimize geldikten sonra ihtiyaçlarının tamamlanması, oradaki vatandaşlıklarının muhafaza edilmesi, burada da bir an evvel vatandaşlık haklarını kazanmaları; özellikle Kafkasya'dan gelen, göçe mecbur olan birkısım kardeşlerimizin, Uzakdoğu'dan, Türkî cumhuriyetlerden gelen soydaşlarımızın ve yine, özellikle güney-

den gelen, Kerkük Türklerinin çoğunluk kazandığı soydaşlarımızın vatandaşlıklarının kabul edilmesiyle, ikametlerinin kolaylaştırılmasıyla ilgili tasarının bir an evvel yasalaşması hususunda beklentiler vardı. Bunların da ortaya çıkmasıyla ve bunların da kolay bir şekilde hizmetlerinin görülmesiyle, bu tasarının zarurî bir şekilde tatbikatının beklendiği, yine hepinizin malumuydu.

Değerli kardeşlerim, her şeyden evvel, madde gerekçesinde, özellikle, 1 inci maddede "Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerin mevzuatı ile ülkemiz mevzuatı arasında paralellik sağlanması ve aynı ikamet tezkeresi üzerinde dört defaya kadar süre uzatma işlemi yapılması amacıyla, 5683 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi değiştirilmektedir" şeklinde bir gerekçe ifade edilmişti. 2 nci maddede de "1 inci madde ile yapılan değişikliğe paralel olarak, 5683 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde de değişiklik yapılmaktadır" denilerek bir satırlık bir gerekçe ifade edilmiştir ki, gerçektir, doğrudur ve aynen onu teyit eder mahiyettedir.

Değerli arkadaşlarım, şunu hemen ifade edeyim ki, bu tasarının tatbikıyla bir zamanlar hasreti çekilen ve "bacasız sanayi" diye tarif edilen turizm, daha da kolaylık kazanacak ve memleketimizde turizmin gelişmesi ve turistlerin rahat etmesi bakımından da kolaylık getiren bir mevzuat olacaktır. Bir zamanlar turizme hasret çeken ülkemiz -Peter ve Reneta davasını hepiniz hatırlayacaksınız- Kızılırmak vadisinde Peter ve Reneta isminde iki yabancıyı katledilmesi ve ırzlarına, namuslarına tecavüz edilmesi hadisesiyle birlikte, Türk adliyesi, bir hafta içerisinde 2 Türk vatandaşını idama mahkûm etmiş; mahallî mahkemede bir haftada ikmal edilen dava, Yargıtayda bir haftada karara bağlanmış ve bir hafta içerisinde de bu 2 Türk vatandaşı, turizm uğruna feda edilip, süratle, acele bir kararla idam edilmişlerdi. Bu, insanın aklına şunu getiriyor: Neler yapmadık bu vatan için; kimimiz öldü, kimimiz nutuk çekti. Onun için, bu turizm meselesi, memleketimiz için pahalıya mal olmuş bir meseledir.

Diğer tarafta, birkısım vatandaşın, özellikle, davaları senelerce sürerken, 21 günde -Yargıtaydan da geçerek- sonuçlanan Peter ve Reneta davası sonucunda, turizm uğruna 2 Türk vatandaşının idam edildiği hadisesini hiç unutmamak lazım.

BAŞKAN – Sayın Oğuz, şimdi, yargı sistemini mi eleştiriyorsunuz yoksa madde üzerinde mi konuşuyorsunuz?

ALİ OĞUZ (Devamla) – Madde üzerinde konuşuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki; devam buyurun efendim.

ALİ OĞUZ (Devamla) – Çünkü, turizmin gelişmesi için hasretle bekleyen ve özellikle 2 vatandaşını yirmi günde idam eden bir memleket, turizmden çok şey bekliyordu. Onu, mevzuatını düzelterek ve gelen turistlere hizmet ederek yapsaydı daha hayırlısı yapmış olurdu; çünkü, memleketimiz bir turizm cenneti; açık bir hava müzesi mahiyetindeki memleketimizin böyle fedakârlıklara ihtiyacı yoktu. Gelen turistlere, tarihimizi, milletimizin asaletini, hizmetini, misafirperverliğini göstermemiz yeter de artardı bile. O bakımdan, onu ifade etmeden geçemedim.

Özellikle, şunu da ifade etmek istiyorum ki, memleketimizin her yerinde Selçuklu ve Osmanlı eserleri her yönüyle görülmeye değer eserlerdir ve millî ve manevî değerlerimizin özellikle korunmasında ne kadar hassasiyet gösterirsek o kadar kazançlı oluruz diye düşünüyoruz. Bir taraftan, yabancıların hayranlığını temin eden bu eserlerin gösterilmesi, teşhir edilmesi ve beğendirilmesinde, bir taraftan da, gelen turistlere, memleketimizdeki misafirperverliğin en güzel örneklerini sergilemekte faydalar olduğunu ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oğuz, konuşmanızı tamamlayın efendim.

ALİ OĞUZ (Devamla) – Şunu da belirtmeden geçmek istemiyorum değerli arkadaşlarım: Bundan sonra tanzim edeceğimiz kanunlarda, memleketimizde, milletimizin birlik ve beraberliğini teminde her türlü fedakârlığı kardeşane ortaya koyan; özellikle manevî değerlerinden dolayı kimsenin horlanmadığı, işsizliği, açsızlığı ve birçok maddî ve manevî meselelerini halletmiş bir Türkiye'yi bir an evvel kurmak, yaşatmak ve geliştirmek hususundaki gayretlerimizin birleştirilmesi temennisiyle hepinizi hürmet ve saygılarımla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına konuşan İstanbul Milletvekili Sayın Ali Oğuz'a teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Ali Dinçer'de.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALİ DİNÇER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yabancıların Türkiye'deki ikamet süreleriyle ilgili bu yasa tasarısı, Mecliste hemen hemen tüm siyasî parti gruplarının, tüm milletvekillerinin üzerinde birleştiği bir yasa tasarısıdır.

Bu yasa tasarısıyla, Türkiye'nin neler kazanacağını biliyoruz. Ayrıca, bu yasa tasarısı üzerinde yapılacak değişiklikler üzerinde -ki, bu değişiklikleri arkadaşlarımızla konuştuk, bütün komisyon üyeleriyle, bütün gruplara dahil milletvekili arkadaşlarımızla görüştük- değişiklik önergelerinde de bir uzlaşma, bir konsensüs var.

Şimdi, burada, bu işi mümkün olduğu kadar kısa kesip, bir an evvel bu yasa tasarısının gerçekleşmesini sağlamak gerekiyor.

REFİK ARAS (İstanbul) – Allah razı olsun.

ALİ DİNÇER (Devamla) – Bakın, taa Kafkasya'dan, Orta Asya'dan, Kuzey Irak'tan, Bulgaristan'dan ve kardeş topluluklardan Türkiye'ye gelmiş yüzbinlerce kardeşimiz, bu yasa tasarısının sonuçlanmasını bekliyor. Hele, bu yasa tasarısında hepimizin görüş birliğine vardığı, bugün itibarıyla Türkiye'de bulunan ve ikamet alamadığı halde yüzbinlerce kardeşimizin yararlanmasını öngören değişiklik de kabul edildiği zaman, çok sayıda kardeşimizi mutlu edeceğiz. O nedenle, mümkün olduğunca bu konuda hızlı davranmak gerekiyor; yani, dört defa uzatılmış, beş defa uzatılmış, on defa uzatılmış, o kadar önemli değil. Geldiği gibi çıkaralım. İnşallah, ileride, bunu daha geniş kapsamlı olarak ele alıp, daha olumlu sonuçlar üretecek yasalar ortaya gelecektir. O nedenle, böyle, sırf şekli, uzatmayla ilgili önerileri, ben, arkadaşlarımızdan, geri almalarını rica ediyorum. Bir an evvel bunu sonuçlandıralım ve yüzbinlerce kardeşimizi sorunlarından kurtaralım; Türkiye yararına bir iş yapalım.

Hatta, benden sonra konuşacak olan, Doğru Yol Partisi Grubunu temsil eden arkadaşımın da, gerekirse, benim gibi, kısaca konuşmasını ve bir an evvel bu işin tamamlanması için yardımcı olmasını rica etmek durumundayım.

Hepinize, Cumhuriyet Halk Partisi adına saygılar sunuyorum. (CHP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan, Ankara Milletvekili Sayın Ali Dinçer'e teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya'da. (DYP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Çetinkaya. Bu 10 dakikanın onda 1'ini kullanabilirsiniz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, çalışma süresini uzatacak mısınız?

BAŞKAN – Hentüz vakit gelmedi. Biraz önce itiraz ettiğiniz için... Kürsüdeki bu hatibi de dinleyeceğim.

Buyurun Sayın Çetinkaya.

DYP GRUBU ADINA M. NECATİ ÇETİNKAYA (Konya) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; konuşmama başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, malumlarımız olduğu üzere, dün de, birinci bölümde konunun geneli üzerinde yaptığım konuşmada, bu hususta, ülkemizin, şimdiye kadar, mütekabiliyet esasına uygun olarak hareket etmediğini belirtmiştim. Bu niye önemliydi; çünkü, düşünabiliyor musunuz, yurt dışında milyonları aşan vatandaşımız var ve maişetini orada kazanmak için devlet olarak göndermişsiniz. Devlet olarak diyorsunuz ki: "Şimdiye kadar, biz senin oradaki ikamet süreni buradakine mütekabil olarak değerlendireceğiz." Ama, yapmamışsınız bunu. İşte, bu teklif komisyonda tartışıldığı zaman, bu konu üzerinde, özellikle oradaki vatandaşlarımızın menfaatları düşünülerek mesele irdelendi. Türkiye'de, bu mütekabiliyet esasına uygun olarak, dışarıdan gelen vatandaşlardan -ki, gelenlerin büyük çoğunluğu, Türkiye'ye bilgi transferi, sanayi bakımından sanayi transferi yapmış ve dün de belirttiğim gibi, 1997 yılında toplam 9 326 654 kişi gelmiş- Türkiye'de ikamet edenlerin sayısı 135 914.

Değerli arkadaşlar, biraz önce Ali Beyin de ifade ettiği gibi, haddizatında, ikamet konusunda yalnız Avrupa Birliğine mensup ülkelerle ilgili mesele çözüme kavuşmayacak; Orta Asya Türk devletlerinden Azerbaycan, Afganistan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'da ve bir de güneyimizde olan komşu ülkelerde bölünen aileler var; onlarla ilgili mesele de çözüme kavuşacak. Benim meslek hayatımda, kader, sekiz seneye yakın Güneydoğu Anadolu'da görev yapma durumum oldu.

SABRİ ERGÜL (İzmir) – Süper vali olarak mı yaptınız?!

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Güneydoğu Anadolu'da yaptığımız görev sırasında gördük ki, orada sınır tespiti neticesinde aileler bölünmüş. Mesela, karşı tarafta Baybucak Türkleri... Baybucak Türklerinin bir bölümü İdlib'te, Lazkiye'de, Haseki'de, Deyrizor'da, Dohuk'ta ve Halep'te; 50 kilometrelik derinlikte olan ailelerin orada kalan insanlarını, ancak idarî mektup esasına göre ne yapıyorsunuz; onların karşıya geçmesini sağlıyor, karşı tarafta da mülkî idare amirlerinden alınan idarî mektup esasına göre, onları tekrar bu tarafa getiriyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, komisyonda bunu da tartıştık; haklı olarak bazı arkadaşlarımız bu konuda önerge verdi. Bence bu konu, burada tekrar tartışılarak, bir önergeyle düzeltilmesi gerekirdi. Niye bu kadar önemli; çünkü, meslek hayatımda uzun süre hudut komiserliği görevini bizzat yaptım. Yani, oradaki vali veyahut da kaymakam, emniyet müdürü, hudut komiseri ve hudut komiser yardımcısıdır. Halep Anlaşması ve Gaziantep Anlaşmasına göre hudut komiserinin başkanlığında, yani, vali veyahut da kaymakamın başkanlığında asgarî üç ayda bir mutlaka karşılıklı olarak gidip gelmeniz lazım; yani, toplantı yapmanız lazım, gündemde ister konu olsun ister olmasın; ama, bazı mülkî idare amirlerimiz, maalesef, şimdiye kadar buna riayet etmediler; edilmesi lazım; çünkü, Halep Anlaşması ve Gaziantep Anlaşmasında amir hüküm vardır.

Ha, şimdi orada, eğer alabilecek durumu, mülkî idare amirine ulaşabilecek bir takati varsa, siz, oradaki insana bu hususta elinizi uzatıyorsunuz ve oradaki yakınına -çünkü, en yakın, birinci ve ikinci derecede akrabaları var, arazileri var- gitmesini sağlıyorsunuz; ama, ne oradaki gayrimenkullerini, o kişi, gidip değerlendirebiliyor ne de bu taraftakini. Bunlar da bir anlaşmaya yeterli derecede bağlanmış değil. Şimdi, işte orada insanî duygularla da olsa, mutlaka sınır düzenlemesinde o

idari mektup müessesesinin yeniden gözden geçirilerek, bence, ikamete rapten bu konuda kolaylıklar getirilmesi gerekir; çünkü, siz, Misakî Millî hudutlarımız içinde kalan insanlarımızın, diğer taraftan da cihan şümül bir imparatorluğun, yıllarca üç kıtada hükümran olmuş o cennetmekân atalarımızın mirasçılarınız. Ancak, siz ne yapmışsınız; Bulgaristan, Batı Trakya, Romanya ile Karadeniz ve Trakyaımızda var olan; öbür taraftan, Güneydoğu Anadolu ile, karşı tarafta, İran, Azerbaycan hatta, Gürcistan gibi yerlerde bulunan son derece yakın akrabaların birbirleriyle olan münasebetlerini hudut çizgisi ile tamamen ayırmışsınız.

Arkadaşlar, ben, yıllar önce, 1973 yılında, Karadenizde görev yaptığım sırada gördüm; Sarp Hudut Kapısında bunun çok acı, dramatik sahnelerini yaşadık. Yine, Güneydoğu Anadolu'da Hattay, Mardin ve Diyarbakır'da da görevimiz sırasında aynı durumu çok yakinen gördük ve yaşadık. Vatandaşın karşı tarafta hastası var, ölmüş yakını var, ölüm taziyesine gidemiyor. O sebeple, insanî duygular bakımından, keşke bu konu da son derece esaslı bir şekilde irdelenerek bir önerge ile bu tasarıya dahil edilmiş olsaydı.

Çok değerli arkadaşlar, bir hususu daha belirtmek istiyorum: Gün geçtikçe gelişen, büyüyen ve sanayileşen Türkiye, 21 inci Asra girerken, sanayii, kültürü ve ekonomisi ile, inşallah, lider bir ülke olacaktır. ("Bravo"sesleri, alkışlar) Büyük Atatürk'ün, Cumhuriyetin 10 uncu Yılı Nutkunda irat buyurduğu gibi, muasır medeniyet seviyesine yükselmek... "Atide doğacak medeniyet güneşi, Türkün büyük medeniyet güneşi olacaktır" diyordu. (Alkışlar) İşte, atide doğacak o medeniyet güneşinin bizim güneşimiz olması için, dünyayla entegre olmamız ve şimdiden, büyük devlet olma vasfına bürünmemiz lazım. (Alkışlar) Büyük Akif'in de belirttiği gibi -büyük Akif, İstiklal Marşında zaten, o büyüklüğünüzü, belirtmiş; ne diyor- "Doğacaktır şana vadettiği günler Hakkın/ Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın." (Alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetinkaya, teşekkür ediyorum.

NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çetinkaya, şimdi bir karar almak durumundayım; onun için teşekkür ediyorum.

NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Sayın Başkan, bağlıyorum; son cümlemi tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Lütfen... Son cümle...

NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu sebepten dolayı, bir an önce, büyük bir noksanlık olan bu açıklığı doldurmak, bu Parliamentonun aslı bir görevinin ifası anlamına da gelecektir.

Bu kanun tasarısının ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor; hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşan, Konya Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya'ya teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Çetinkaya'ya, bu kapsamlı konuşma için biraz daha süre tanıyabilirdim; ama, şimdi bir karar almamız gerekiyor.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranmasını istiyorum.

BAŞKAN – Maddenin tamamlanmasına kadar, çalışma süresinin uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum:

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Karar yetersayısının aranmasını istiyoruz...

BAŞKAN – Karar yetersayısı arayacağım efendim; zaten, bulamazsak, birleşimi kapatacağım.
Kabul edenler...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, süre bitmiştir.

BAŞKAN – Telaş buyurmayın efendim.

Sadece, Sayın Çetinkaya'yla otuzbeş yıllık hasretimizi giderdiğimiz için sürede bir aşma oldu.
Şimdi sayıyorum.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Süre dolmuştur...

BAŞKAN – Oylamaya süre içinde geçtim efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Süreye bakar mısınız Sayın Başkan...

Yine de bulamazsınız.

ALİ DİNÇER (Ankara) – Yüzbinlerce kişi bu kanunu bekliyor.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – İhtüzük kurallarına göre çalışın!

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Değerli arkadaşlarım, karar yetersayısı bulunmamaktadır.

Alınan karar gereğince, Flash Televizyonuna Yapılan Saldırı ve Kapatma Olaylarıyla İlgili İddiaları Araştırmak Amacıyla Kurulan (10/185, 186) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporu ile Ülkemizdeki İlaç İmalatı ve Tüketimi Konusundaki (10/209) ve (10/128) esas numaralı Meclis Araştırması önergelerinin görüşmelerini yapmak için, 21 Nisan 1998 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.01

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

78 İNCİ BİRLEŞİM

16 . 4 . 1998 PERŞEMBE

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 20 Arkadaşı ile İçel Milletvekili Mustafa İstemihan Talay ve 30 Arkadaşının, Flash Televizyonuna Yapılan Saldırı ve Kapatma Olaylarıyla İlgili İddiaları Araştırmak Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve (10/185, 186) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı : 466) (Dağıtma tarihi : 14.4.1998) (Görüşme günü : 21.4.1998 Salı)

2. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlaka Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı, Dışişleri Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Eski Başbakan Tansu Çiller Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergisi (9/16) (Dağıtma tarihi : 25.3.1998) (Görüşme günü : 16.4.1998 Perşembe)

3. — İstanbul Milletvekili Meral Akşener ve 71 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlaka Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 12 ve 13 üncü Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Turizm Eski Bakanı ve Başbakan A. Mesut Yılmaz Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergisi (9/17) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998) (Görüşme günü : 22.4.1998 Çarşamba)

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

7

SÖZLÜ SORULAR

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

2. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

3. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

4. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 17.2.1998)

5. — Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 27.6.1996)

6. — Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

7. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/689) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

8. — Kooperatifler Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/730) (S. Sayısı : 637) (Dağıtma tarihi : 1.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

9. — Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

10. — Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/738) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Mutludere/ Rezovska Deresi Mansap Bölgesindeki Sınırın Belirlenmesi ve İki Ülke Arasında Karadeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/704) (S. Sayısı : 572) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

13. — Tuz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/696) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 14. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

15. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/628) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

16. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun Ek 17 nci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kırklareli Milletvekili A. Sezal Özbek'in, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay ve 7 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/662, 1/666, 2/621, 2/434, 2/481) (S. Sayısı : 467) (Dağıtma tarihi : 21.1.1998)

17. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/697) (S. Sayısı : 469) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

18. — Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 383) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİGER İŞLER**

19. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

× 20. — Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 Arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kurlu'nun, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Siddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 Arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 Arkadaşının, Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

21. — Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İşleri ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/735) (S. Sayısı : 638) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

22. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli, Hayati Korkmaz ve Denizli Milletvekili Haluk Müftüler'in, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/1037) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

23. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri ve Üç Arkadaşının, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Üç Arkadaşının, Kadırlı ve Sumbas İl-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

çelerinin Adana İline Bağlanması İlişkin Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

× 24. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 25. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onay-

8

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 33. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 34. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 36. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

× 37. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 39. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 40. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

× 41. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 42. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 43. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 44. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 45. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 46. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 47. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 48. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (İntelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 50. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 52. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 53. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 56. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 57. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 58. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/617) (S. Sayısı : 472) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 59. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (S. Sayısı : 473) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 60. — Sakatların Meslekî Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/626) (S. Sayısı : 507) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

× 61. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.2.1998)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olayı ve Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 63. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 65. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/631) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 549) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 68. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Buldu-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışışleri komisyonları raporları (1/640) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 69. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışışleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 70. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışışleri komisyonları raporları (1/679) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

71. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 19 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/817, 2/351, 2/771) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

72. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıca-klar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

73. — Denizcilik Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/602, 1/220) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 19.1.1998)

74. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

75. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

76. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

77. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

78. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

79. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

80. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

81. — Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/653, 2/430) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

82. — Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/575, 2/941) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

83. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 84. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

85. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cumhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

× 86. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın,

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

87. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

88. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

89. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

90. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

91. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

92. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

93. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

94. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

95. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

96. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

97. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

98. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

99. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

100. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

101. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

102. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

103. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

104. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

105. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

106. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

107. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

108. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

109. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

110. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İşleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

111. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

112. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

113. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 114. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 115. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 116. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

117. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

118. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

119. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

120. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

121. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

122. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

123. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

124. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

125. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Sılay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

126. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

127. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklennesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

128. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

129. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 130. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

131. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

132. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklennesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

133. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

134. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

135. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

136. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

137. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

138. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

139. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

140. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

141. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

142. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

143. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

144. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

145. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

146. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

147. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

148. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

149. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmail ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

150. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

151. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Suşehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

152. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

153. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

154. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

155. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'tün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

156. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılcabölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

157. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

158. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

159. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

160. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretimi Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

161. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

162. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

163. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

164. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

165. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

166. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

167. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

168. — İstanbul Milletvekili Sedat Aoloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

169. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

170. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının; Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

171. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

172. — Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

173. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

174. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

175. — Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

176. — Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

177. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmettin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

178. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

179. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

180. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

181. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

182. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

183. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 8 Arkadaşının, Antalya İli Kale İlçesi Adının «Demre» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/610) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 16.12.1997)

184. — Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 188 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 175 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/963) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 17.12.1997)

185. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

186. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/583) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

187. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

188. — Denizli Milletvekili Haluk Müftüler ile Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/724) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

189. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/762) (S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

190. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 73 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı : 471) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

191. — Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/636) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

192. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri komisyonları raporları (1/698) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

193. — Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 14 Arkadaşının, Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 16 Arkadaşının ve Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655, 2/302, 2/570, 2/690, 2/901) (S. Sayısı : 496) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

194. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/693) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

195. — Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

196. — Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

197. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 15 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

198. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 14 Arkadaşının, Konya Ereğli'nin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/181) (S. Sayısı : 495) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

199. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1144) (S. Sayısı : 426'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

200. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/855) (S. Sayısı : 427'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

201. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/890) (S. Sayısı : 448'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

202. — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644, 2/145) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

203. — Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

204. — Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Türk Bayrağı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/663, 1/520) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

205. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1081) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

206. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/853) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

207. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/923) (S. Sayısı : 544) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

208. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/838) (S. Sayısı : 545) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

209. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/910) (S. Sayısı : 546) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

210. — Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/828) (S. Sayısı : 547) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

211. — Niğde Milletvekili M. Salih Katurcioğlu ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 22 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/673) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

212. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 17 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/193) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

213. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı : 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

214. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/880) (S. Sayısı : 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

215. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/834) (S. Sayısı : 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

216. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/981) (S. Sayısı : 568) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

217. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/973) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

218. — Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/399) (S. Sayısı : 576) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

219. — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/400, 1/711) (S. Sayısı : 578) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

220. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/692) (S. Sayısı : 583) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

221. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 11 Arkadaşı'nın Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/366) (S. Sayısı : 584) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 222. — Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasasında Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belgenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/709) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

223. — Van Milletvekili M. Ejder Arvas ve 48 Arkadaşının, Erçiş Adıyla Bir İl ve Çelebibağ Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/807) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

224. — Muğla Milletvekili Mustafa Dedeoğlu ve 30 Arkadaşının, Bir İl ve Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/820) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

225. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 577) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

226. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/703) (S. Sayısı : 579) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

227. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı : 588) (Dağıtma tarihi : 6.3.1998)

228. — Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/699, 2/1043) (S. Sayısı : 587) (Dağıtma tarihi : 9.3.1998)

229. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol ve 59 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/120) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

230. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/787) (S. Sayısı : 591) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

231. — 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

232. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/719) (S. Sayısı 593) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

233. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/755) (S. Sayısı : 599) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

234. — Niğde Milletvekili Akın Gönen ve 10 Arkadaşının, İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1095) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

235. — Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/313) (S. Sayısı : 518'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

236. — Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/940) (S. Sayısı : 527'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

237. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/830) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

238. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in Karayolları Trafik Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî'nin, İzmir Milletvekili İsmail Yılmaz'ın ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1071, 2/614, 2/617, 2/634, 2/1028) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

× 239. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/687) (S. Sayısı : 603) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 240. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/635) (S. Sayısı : 604) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

241. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 10 Arkadaşının, 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/286) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 242. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dış İşleri komisyonları raporları (1/629) (S. Sayısı : 605) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

243. — Mardin Milletvekili Fehim Adak ve 94 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/184) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

244. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1053) (S. Sayısı : 610) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

245. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1165) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

246. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/974) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

247. — Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/982) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

248. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/888) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

249. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyele-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

rinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/978) (S. Sayısı : 623) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 250. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşması ile İlgili Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/720) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 251. — Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/726) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

× 252. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/725) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

253. — Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Metin Öney, Adana Milletvekili Uğur Aksöz, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Metin Işık ve 14 Arkadaşının Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1068) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

254. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/605) (S. Sayısı : 636) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

255. — Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün İktüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 559'a 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

256. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İktüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/841) (S. Sayısı : 594'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

257. — Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/925) (S. Sayısı : 597'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.